

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Magyar kötelességek.

Nagy és indokolt várakozások előzik meg az újjáéledő parlament munkásságát, mert annyi kétségtelen, hogy a törvényhozás két házának jelentős, nevezetes ülészaka kezdődik most. Nevezetes főleg azért, mert munkaprogramjában számos olyan törvényjavaslat szerepel, amelyek mindegyikétől égetően sürgős és fontos problémák megoldását várja az ország közvéleménye. Az érdeklődés most ismét a bucaresti-i parlament felé terelődik, hiszen törvényhozóink határozata a mi legégetőbb egzisztenciánk sorsát intézi. Különösen három figyelemreméltó mozzanat szerepel az új parlamenti ülészaka munkarendjében: az egyik a kormányban esetleg beálló néhány személyi változás, a másik a néppárt és nemzeti-parasztpárt egyesülése, a harmadik több fontos törvényjavaslat beterjesztése. A miniszteri tárcák kicserélése, valamint a pártok tervezett fuziója csak politikai kombináció, de az elkészült és beterjesztett törvényjavaslatok már komoly tények, amelyek produktív munkát jelentenek.

Tárgyalni fogja a parlament a sajtóról, lakbérletről, a munkakamaráról, a középiskolák reformjáról, az építkezés előmozdításáról, a csendőrség és sziguranca újjászervezéséről és egyéb közérdekű problémáiról beterjesztett törvényjavaslatokat. Látnivaló, hogy nagy, égető és mélyen az elevenbe vágó újításokról van szó, amelyek közül nem egynek bölcs és szerencsés megoldása a konszolidáció művének előmozdítását szolgálhatja. A középiskolai reformot már kellőképpen méltattuk. A javaslat igyekszik valamennyire jóvátenni az előző rezsim hibáit és különösen ami az érettségi vizsga nyelvét illeti, dezavválja Anghelescu írtási programját. Egyébként a reformjavaslat tulleléti és nehézségteljes anyagán feltétlenül könnyíteni kell. A sajtótörvény javaslatának elkészítése még függőben van, de a mai tervezetében a szabadságnak, az alkotmányosságának és jogfejlődésnek az ellenkezőjét jelenti. A lakbérleti törvény új arcát még nem ismerjük: nagyon alaposan kellett átdolgozni, hogy a fizikai egyensúly mellett a lelkei egyensúlyát is biztosítsa. A munkakamaráról szóló törvényjavaslatot a miniszter az érdekeik meghallgatása nélkül állította össze és így nem sok jót ígér. Nevezetes reformok még az építkezéssel, a csendőrség és sziguranca átszervezéséről szóló javaslatok. Ezek jelenthetnek átélést a forradalmi zavarok korából a konszolidált békevilágba, de természetesen a civilizáció szellemében kell a törvényeket megfogalmazni és végrehajtásukról gondoskodni.

Hiába keressük azonban a törvényjavaslatok tömegében Románia tekintélyes rétegét alkotó lakosságának legsúlyosabb és legégetőbb problémáját: a kisebbségi kérdést. A választási paktum, felelős kormányférfiak ígérései, de elsősorban a román alkotmány és a békeszerződés garantálják, hogy a kisebbségi nemzetek jogos igényei és kívánságai kielégülést nyernek. Ez az első parlament, amelyben a kisebbségek, ha nem is számarányuknak megfelelően, de tekintélyes számban vannak képviselve. Nagy munka vár most azokra a férfiakra, akik Erdély magyarságának bizalmát hordozzák. A mi képviselőinknek és szenátorainknak elsőrendű és minden részletkérdésnél fontosabb feladatuk tehát, hogy még az ülészaka folyamán kiharcolják a kisebbségi kérdés szönyegre kerülését. Azt a rendelkezésre álló erőt, amelyet a sokirányú, kisebb jelentőségű panaszok orvoslás-keresése szétbontgácsol, most össze kell fogni, hogy a kisebbségi panaszok egész komplexumát véglegesen, intézményesen és az alkotmányos formák szerint intézzék el. Ha ez a parlamenti ülészaka törvényben rendezzi a romániai kisebbségek mai bizonytalan és zilált helyzetét, akkor ezzel hitvallást tesz a béke, megérett és termékeny munka őszintesége mellett.

zésre álló erőt, amelyet a sokirányú, kisebb jelentőségű panaszok orvoslás-keresése szétbontgácsol, most össze kell fogni, hogy a kisebbségi panaszok egész komplexumát véglegesen, intézményesen és az alkotmányos formák szerint intézzék el. Ha ez a parlamenti ülészaka törvényben rendezzi a romániai kisebbségek mai bizonytalan és zilált helyzetét, akkor ezzel hitvallást tesz a béke, megérett és termékeny munka őszintesége mellett.

Alkalmatlan idegenek ellenőrzése Aradon.

Miért vizsgálják felül az állampolgársági listákat. — Polyon vezérfelügyelő nyilatkozata a belügyminiszter intencióiról.

(Arad, január 20.) Ma délelőtt még folytatva vizsgálatát Polyon tábornok, belügyi vezérfelügyelő az aradi városházán, ahol megjelent nála Giorescu Costache szigurancafőnök és Zamfir alifőnök, akik referáltak az idegenek nyilvántartásának ügyéről. A munkálatok a déli órákig tartottak, mivel a belügyi vezérfelügyelő alaposan áttanulmányozta az egyes aktákat. Ma délelőtt különben Polyon tábornok fogadta az aradi sajtó képviselőit és nyilatkozott nekik az állampolgárság kérdésében. A kérdéseket és az arra adott érdekes nyilatkozatot az alábbiakban közöljük:

— Milyen impressziókat nyert vezérfelügyelő ur az aradi állampolgárságok revidálásánál?

— Még ugyan nem fejeztem be teljesen munkámat és így még nem is alakult ki tisztán a nézetem, azonban azt mondhatom, hogy amit eddig láttam, az a legteljesebb rendben van.

— Milyen szempontok vezetnek a vizsgálatnál?

— Ma, amikor Romániában lakás és élelmiszerhiány van, nagyszámu idegen lakik az országban jogosulatlanul. A belügyminisztérium intézkedést óhajtott életbeléptetni arra nézve, hogy az alkalmatlan idegenek távozzanak

az országból. Különösen Csernovitzban és Oradeamaren találtam sok ilyen esetet.

— És azokkal mi lesz, akik saját hibájukon kívül maradtak ki az állampolgárok listájából?

— Az 1924-es állampolgársági törvény módosított a polgároknak a táblához való feleltetésre, vagy pedig a naturalizálásra. Azonban a kormány maga is belátja, hogy a naturalizálás lassan megy, miután egyenként kell a kérvényeket elintézni és ezért az a szándéka, hogy törvényhozás útján rendezze ezt a fontos kérdést. A parlament elé ezért rövidesen törvényjavaslat kerül, amelyben új összeírást rendelnek el és a kimaradt polgároknak új jelentkezési terméket tűznek ki. Ekkor mindenki jelentkezhet, aki — dacára annak, hogy jogosultsága van a román állampolgárságra, — valamilyen okból kifolyólag kimaradt a listából.

Az interjú ezzel befejeződött és Polyon tábornok újra az akták tanulmányozásába merült. Arad polgársága mindenestire bizalommal várja a törvény módosítást, amely lehetővé teszi, hogy a sok ezer kimaradt polgár bekerülhessen a listába és teljes joggal élvezhesse mindama előnyöket, amelyek valamely állam adófizető polgárát meg is illetik.

Tombol az idegengyűlölet Kínában.

A katolikus misszionáriusok vértanuhalála. — Japán hajlandó a közvetítésre Kína és Európa között.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Kínában elszabadultak a fékevesztett szenvedélyek és ebben a pillanatban még senki sem tudja, mit hoz a jövő az idegengyűlölettel izzó országban. A kantoniak valahogyan úgy jártak, mint a mesebeli bűvészinas, aki felidézte a szellemeket, de parancsolni nekik már nem tudott. A kantoni kormányzó ma már kijettette a gyepőt a kezéből, az általa feltűzött oszlopok nem ismer már maga felett urat, gyilkol és fosztogat. Anglia pedig békés hurokat penget ugyan, de — mint a legutóbbi minisztertanácsi határozat mutatja — elszánta magát arra, hogy presztízst minden körülmények között fegyverrel is megvédi. Az újabb eseményekről ma érkezett távirataink az alábbiakban számolnak be:

Az angol kormány a következő négy pontban foglalta össze a kínai eseményekkel kapcsolatban hozott legutóbbi minisztertanácsi határozatot: 1. Anglia hajlandó a legnagyobb előzékenységet tanúsítani Kína jogos nemzeti érdekeivel szemben, de ez csak tárgyalásokkal érhető el és nem erőszakkal. 2. A kínai csöveselék elől Nagybritánia semmi szín alatt sem hátrál meg és egyetlen koncessziójáról sem

mond le, amíg Kínával békés megegyezésre nem jut. 3. Anglia minden jogának fenntartásával a hankai koncesszió fegyveres megvédéséről — katonai gyakorlati okokból — lemond. 4. A sanghai koncessziós területet a kínai birodalom minden erejével szemben megvédi. A minisztertanács határozat alapján Angliából és a különböző tengerekről flottakerősítéseket küldtek a kínai vizekre.

A Daily Telegraf pekingi levelezője jelenti, hogy Fungcsauból érkező hírek nagy aggodalomra adnak okot. Egy misszionáriust a kínai tömegek lemészároltak. A misszió körházát teljesen kifosztották, a betegeket pedig magukkal vitték. A kínai kormányzó a fosztogatók kivégzését rendelte el, a katonaság azonban megtagadta a kivégzés foganatosítását. A kormányzó már nem ura a helyzetnek. Római jelentések szerint Churchill angol pénzügyminiszter kihallgatáson jelent meg a pápánál, aki megkérte, hasson oda, hogy Anglia védje meg a Kínában levő katolikus missziókat, amelyeknek tagjait a bennszülöttek kegyetlen módon gyilkolják.

A Tokióból érkező jelentések arról számolnak be, hogy a japán miniszterelnök egy gyűlésen foglalkozott a kínai helyzettel és kijelentette, hogy Japán hajlandó közvetítő szerepet vállalni Kína és az európai hatalmak között.

Román-francia barátság.

A francia-román barátsági és döntőbírósi szerződés szövege. — Egy időben közölte a román és francia hivatalos lap.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata. —

A Monitorul Oficial csütörtökön reggel megjelent száma teljes terjedelmében közli a román-francia barátsági és döntőbírósi szerződés szövegét. Ugyanekkor közölte a francia hivatalos lap is a szerződések teljes szövegét, amelyből első sorban kitűnik, hogy a szerződést június 10-én írták alá Párisban és november 22-én cikkelyezték be Genfben.

A barátsági szerződés nyolc szakaszt foglal magában és mint a bevezetés mondja, célja az, hogy előre megállapítsa a két szerződést kötő fél közös felfogását arra az esetre, ha az aláírt szerződéssel megteremtett rendben sérelem esnék.

Az első cikkben

a két állam kötelezi magát, hogy kölcsönösen tartózkodni fognak minden támadástól és betöréstől s nem viselnek háborút, kivéve azt az esetet, ha 1. törvényes védekezésről van szó, 2. a Nemzetek Szövetsége egységokmányának 16. cikke alapján indított akció esetén, 3. olyan akció esetén, amelyet a Nemzetek Szövetségének vagy a Nemzetek tanácsának határozata alapján, illetve a Nemzetek Szövetsége egységokmányának 15. cikke VII. bekezdése érvényesítésével azzal a feltétellel kezdenek, hogy olyan állam elleni akcióról van szó, amely kezdte a támadást.

A második cikk

kimondja, hogy minden olyan kérdést, amely elválaszthatja őket és a szokásos diplomáciai uton nem vihető előre, egyetértésben oldanak meg. a) Minden olyan kérdést, amelynél egyik fél a másik fél jogait vitássá teszi, döntőbírói bíróság elé terjesztenek, melynek ítélete mind a két félre kötelező. b) Minden más kérdést állandó döntőbírói bizottság elé visznek, a melynek összetételét és eljárását egyidejűleg közzétett döntőbírói konvenció állapítja meg. Ha a bizottság részéről ajánlott megoldást egyik fél sem fogadja el, akkor a kérdést a Nemzetek Szövetségének Tanácsa elé terjesztik, amely a Nemzetek Szövetsége egységokmányának 15. cikke szerint jár el.

A harmadik cikk:

A francia és a román kormány — a Nemzetek Szövetsége Tanácsának vagy közgyűlésének esetleges döntése fenntartásával — kötelezik magukat, hogy közösen vizsgálják felül azokat a kérdéseket, amelyek Franciaország vagy Románia külső biztonságát veszélyeztethetik, valamint azokat a kérdéseket is, melyek fenyegethetik azt az állapotot, amelyet a két szerződő fél által aláírt szerződések teremtettek.

A negyedik cikk:

Ha Franciaországot vagy Romániát ok nélkül megtámadná, akkor a két fél a Nemzetek Szövetsége keretében megindítandó akcióra törvényes állami érdekeinek védelme és a szerződésekkel teremtett status fenntartása céljából haladéktalanul egyesül.

Az ötödik cikk:

Ha az európai országok politikai állagában változás állna be, vagy ilyen változtatásra kísérlet történnék, akkor a két szerződést kötő fél annak a határozatnak fenntartásával, melyet a Nemzetek Szövetsége a két fél álláspontjára nézve hoz, megállapodik egymással.

A hatodik cikk:

E szerződés egy rendelkezése sem magyarázható úgy, hogy ellentétbe kerüljön a Franciaország vagy Románia részéről aláírt s európai politikájukra vonatkozó szerződésekkel. Mind a két szerződést kötő fél kötelezi továbbá magát arra, hogy békés törekvései érdekében nézetet váltanak az európai politikával összefüggő kérdésekről. Kötelezik magukat, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást olyan szerződésekről és megállapításokról,

melyet más hatalmakkal kötöttek és amelyeknek célja a béke fenntartása.

A hetedik cikk:

kimondja, hogy a szerződés egy rendelkezése sem magyarázható a két szerződést kötő félnek a Nemzetek Szövetsége egységokmányából származó jogainak és kötelességeinek hátrányára.

A nyolcadik cikk

szerint a szerződés a ratifikált okmányok kicserélése után lép életbe és tíz évre szól. A szerződés egy évet lejártá előtt felmondható.

A döntőbírósi szerződés

két cikket foglal magában s megállapítja azt a módot, amely szerint olyan kérdések döntőbírói elintézésében, amelyeket Franciaország és Románia barátsági szerződése nem in-

Magyarország a katonai ellenőrzés megszüntetését kéri

A kisantant az ellenőrzés további fenntartását javasolja.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.)
A nagykövetti konferencia közölte a kisantant államok kormányaival, hogy Magyarország a katonai ellenőrzés megszüntetését kérte. Beavatott politikai körök véleménye szerint a kisantant kormányai már is elhatározták,

hogy a nagykövetti konferenciánál együttes lépéseket tesznek abban az irányban, hogy a magyar kormánynak ezt a kérését elutasítsák. Emandi belgrádi román követ ma hosszabb megbeszélést folytatott dr. Perics Ninkó jugoszláv külügyminiszterrel, akivel a kisantant államainak közös jegyzékéről is tanácskozott.

Császárné, aki kétszer halt meg.

Mexikó egykori uralkodónőjének megrendítő tragédiája. — Szombaton temetik Sarolta excsászárnét.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Az elhunyt Sarolta volt mexikói császárné, akinek haláláról tegnap emlékezünk meg, szombaton Lackenben temetik el. Sarolta császárnénak, Miksa Mexikói császár özvegyének, gyötrelmes volt hosszú életútja és ennek az utnak egyes állomásai csupa emberi és világtörténelmi tragédiák.

Marie Sarolta, Mexikó császárnéja, I. Lipót belga király leánya és Lajos-Fülöp francia királynak pedig unokája volt Sarolta királykisasszony, aki az ötvenes évek sajtáságos udvari politikájának következményeképp fontos politikai útkártya lett a francia udvar kezében. Így történt aztán, hogy Sarolta szive és keze egészen fiatalon: 17 éves korában bekapcsolódott a politikába és felesége lett a 25 éves Miksa főhercegnek, I. Ferenc József öccsének. A házasság boldog volt eleinte. Az ifjú pár két évig utazgatott és mikor Miksa főherceg a Lombard-Velencei királyság főkoronázója lett, az ifjú pár idillien boldog napokat élt azon a miramare-i kastélyban. 1862-ben azonban közbelépett a történelem. A nagyravágó és tehetségtelen III. Napoleon katonai expedíciót küldött Mexikóba és mikor látta, hogy a mexikói kalandból nem tud simán kibontakozni, azt hitte, hogy egy vérbeli Habsburg-főherceg meg tudja védeni a legitimitás vaserejével mexikói presztízsét. Miksa főherceg hiába húzózkodott a rátukmált történelmi szereptől, hiába hajtogatta, hogy sem tehetsége, sem kedve az uralkodáshoz nincsen, mégis arra kényszeredett 1864-ben, hogy lemondjon az osztrák főhercegeket megillető jogokról. Ezzel belehajszolták a mexikói császárság elfogadásába. Megjelentek ugyanis Miramareban a mexikói klerikálispart vezetői és felajánlották a koronát Miksa főhercegnek. 1864 június 12-én pedig Sarolta, mint mexikói császárné vonult be férje oldalán ünneppélyesen Mexikóba. Sarolta minden vágya ez volt: császárnénak lenni, tehát hamar beleszokott új szerepébe. Bizonyos, hogy Miksa császár Mexikóból is visszatért volna Európába, ha Sarolta nem mozdít meg minden követ a mexikói korona megmentésére és nem szorította Miksának a végső győzelem hitét, pedig a végső győzelem egy sokkal tehetsége-

sebb uralkodó számára is kizártnak látszott. Miksa határozatlan ember volt és egyik nap a klerikális, másik nap a liberális pártra igyekezett támaszkodni, amelyek akkor, mint tűz és víz állottak szemben egymással. Ez aztán katasztrófához vezetett. A boldogtalan uralkodó ezenkívül állandó pénzzavarokkal küzdött és mikor Sarolta óhajára a klerikálisokhoz közeledett, végkép maga ellen bősztette a liberálisokat és Juarez, Mexikó hajdani köztársasági alelnökét. Megkezdődött a guerillaharc a Mexikóban állomásozó francia, osztrák és belga csapatok ellen, az Egyesült Államok Mexikó mellé álltak, mire III. Napoleon hazarendelte a francia csapatokat. Sarolta ekkor látta, hogy mindennek vége. Levelekkel halmozta el az európai udvarokat. elutazott Európába, felkereste III. Napoleont, de az visszaszautasította, elment a pápához, de IX. Pius is csak áldását adta. III. Napoleon végül azt tanácsolta, hogy Miksa térjen vissza Európába, de a császár most már nem volt hajlandó erre. Így aztán a hiábavaló heroizmus áldozataként 1867-ben kivégeztette Juarez.

Sarolta visszatért Európába, de néhány hét múlva élő halott lett: gyógyíthatatlan elmebaj vett rajta erőt. Hatvan éven át élt még a bouchoti kastélyban, Brüsszel mellett, míg most megváltotta szenvedéseitől a kibékítő halál.

— Elfogott rablóbanda. Piatra-neamtiből jelentik: A piatra-neamti csendőrség több napos üldözés és véres harc után bekerítette és ma reggelre megadásra kényszerítette a hírhedt Agafitei rablóbanda tagjait. A csendőrség jelentése szerint az üldözők közül két rendőr és három csendőr súlyos sebesüléseket szenvedett, míg a banditák halottainak és sebesültjeinek a száma tizen felül van. A helyszínen történt kihallgatás alkalmával a banditák öt gyilkosságot, tizenhét rablást és 22 utonállást ismertek be. Agafitei bandafőnök egy-maga négy embert gyilkolt meg, ezek között egy kilenc éves pástorfiút is, mert a szerencsétlen gyermek az ő felszólítására nem volt hajlandó meggyújtani pipáját. A banditákat összeláncolva, erős fedezet mellett ma délelőtti szállították be a piatra-neamti ügyészség fogházába, ahol a holnapi nap folyamán kezdik meg kihallgatásukat.

Bethlen István Debrecenben

Ünnepélyes mandátum-átnyújtás. — Disz-doktor lett a magyar miniszterelnök.

(Az Aradi Közlöny debreceni tudósítójától.) Nagy ünnepséggel fogadták Debrecenben Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt, akinek egy küldöttség ma átnyújtotta a mandátumot. A küldöttség szónoka — szentpéteri Kun Béla — kijelentette, hogy a mandátum nem a kormányhatalom birtokosának, hanem annak a Bethlennek szól, aki emberfeletti erővel dolgozik, hogy előbbrevigye Magyarország újjáépítésének munkáját. Bethlen válaszában hálatelt szívvel köszönte a bizalmat.

— Tudom, hogy e város tradíciói most engem is köteleznek — mondotta. — Köteleznek arra, hogy a nemzeti függetlenség gondolatát igyekezzem megvédeni és a közéleti tisztaság megőrzésével érdemeljem ki bizalmukat. Arra kérem Önöket, hogy ezt a bizalmat továbbra is tartsák meg velem szemben. Ha a város másik két képviselője ellenzéki is, Debrecen mégis visszatért a nemzeti egység táborába, mert a többség a miénk. A város visszatért helyére és elfoglalta azt a pozíciót, amely kultúrájáért kijár neki. Szükséges, hogy a nagy vidéki göcponok megvédjék és fejlesszék a nemzeti kultúra tehetségeit. Volt kulturközpontjaink — mondotta — Kassa, Pozsony, Komárom elvesztek, maradt Debrecen, Szeged és Pécs. Ezt a fejlődést akarom én is szolgálni. — Szavait nagy lelkesedés követte.

A magyar miniszterelnököt ma délben avatták nagy ünnepségek között diszdoktorrá. Az avatási ünnepség után Magoss György, Debrecen polgármestere üdvözölte Bethlent. Rövid beszédben méltatta Bethlent, aki válaszképpen kijelentette, hogy a diszdoktorrá való választását úgy tekinti, mint politikájának elismerését. Kijelentette, hogy minden lehető megtesz az egyetem mielőbbi felépítése érdekében. Ezután az énekhar Bethlen Margit grófnő „Tisza” című költeményét énekelte el, majd az ünnepély után a jogi kar diszebedet rendezett a miniszterelnök tiszteletére.

Fantasztikus mese

hat frakkos hulláról.

Áprilisi tréfa a télben. — Salonta „véres szenzációja”, amely csak valami csavaroseszű agyban született.

(Salonta, jan. 20.) Salonta a véres szenzációk városa. Az elmúlt két év alatt két olyan nagy büntény történt a városban, amire felfigyelt az egész ország. A Tovjtuik-féle kéjgyilkosságra és Barát János kettős gyilkosságra élénken emlékezhetik minden újságolvasó. Tegnap délután aztán újabb véres „szenzáció” híre érkezett Salontáról Aradra. Beszéltek hivatalos és félhivatalos formában. A jól értesültek előadása nyomán a fantasztikus mese a következőkben összegezhető:

B. A. salontai lakos, aki nemrég dusszagdagon tért vissza Amerikából, tegnap este látta, hogy háza előtt egy jóképű fiatal katona bakat ígyverrel a vállán, szabadságra.

— Hova mégy öcsém? — kérdezte az Amerikát-járt gazda.

— Megyek szabadságra.

Tovább is diskuráltak, aminek az lett a vége, hogy a gazda meghívta magához a fiatal katonát. A gazda nagyszerű vacsorát adott vendégének, elboroztak egészen éjfélig és elbeszélgettek a katonaéletéről és Amerikáról. Azután lefeküdtek. A katona sokáig nem tudott elaludni és amikor elszundított, erős zörgetés rázta fel. Talpraugrott a gazda is.

— Engedjete be — hallatszott kívülről.

— Minek? — kérdezték belülről.

— Beszélni akarunk a gazdával.

Az Amerikát-járt gazda és a kis katona kinyitották az ajtót. — Hat elegáns, frakkos, lakcipős ur jött be, akik dollárt akartak vásárolni az Amerikás-embertől ebben a szokatlan időben.

— Jöjjenek az urak reggel, mert a pénz mind a bankban van.

De a hat frakkos ur nem tágitott. Nekik most kell a pénz, mert még az éjszaka elutaznak Bécsbe. A gazda hiába mondta, hogy nincsen a házában egy cent sem, az egyik jövevény elkiáltotta magát.

— Pénzt, vagy életet! Ide az 50.000 dollárt.

A gazda és a katona azonban nem ijedt meg. Az egyik székét ragadott, a másik fegyveréhez nyult és pár perc múlva hat frakkos hulla feküdt a szoba közepén.

Eddig szólt a mese. Nyomban felhívtuk

Kölcsönt kapnak a szőlőtermelők.

Miniszteri akció a bortermelés fokozására.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Cuvantul értesülése szerint Garoflid földművelésügyi miniszter a napokban véglegesen döntött a szőlőtermelőknek adandó állami kölcsön tekintetében, amelyet átmenetileg úgy szándékozik megoldani, hogy

bor után fizetett illetékek összegét *partialekollatná* a kölcsön céljaira. Kölcsönt azonban egyelőre csak a hegyközségek kapnának s köteleznék őket arra, hogy a kölcsön összegéből elsősorban is hordókat és modern szőlőművelő eszközöket vásároljanak be. A kölcsönt 20 évi amortizációra adnák.

Elnapolják a parlamentet.

A kormány elejét veszi az ellenzéki támadásoknak. — Nagy várakozás előzi meg Manoilescu római utját.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben a jelenlegi politikai helyzet lázmérőjének tekintik Averescu kormányelnök ama tervét, hogy a parlamentet — közvetlenül mai megnyitása után — néhány napra elnapolják. A Cuvantul értesülése szerint ezt a körülményt az idézte elő, hogy a kormánypárt az ellenzék, de legfőképpen a liberálisok heves támadásától tartanak, azonban azt remélik, hogy időközben még sikerül valamelyes megegyezésre jutni s így eliminálható lenne a veszély, amely a kormányt a több nagyfontosságú javaslat parlamenti vitája alatt érhetné az ellenzék elgáncsolási kísérletei folytán. A lap úgy tudja, hogy a parlamenti szünet meghosszabbításához már a nemzeti-parasztpárt is hozzájárult s így valószínűnek tartja, hogy a mai ülést megnyitó-vita nélkül berekesztik és a parlamentet bizonytalan időre elnapolják. Hogy ez valójában meg is történt-e, arról addig, mikor e sorokat írjuk, pozitív értesülésünk nincs, mert a telefon- és táviróösszeköttetés Bucarestivel a hatalmas hóviharak következtében éppen a mai napon teljességgel megszakadt.

A belpolitika mai helyzetéről írva a Cuvantul úgy értesült, hogy a liberális pártban az utóbbi napokban bizonyos nézeteltérés történt volna Bratiannu Vintila jelenlegi taktikája miatt. Ugyanis — a lap szerint — a volt pénzügyminiszter mindenképpen az obstrukció mel-

lett van, míg Bratiannu Ionel és a párt nagyrésze még egyelőre tiltakozik az ellen, hogy már most megindítsák a végső harcot a kormány ellen. A párt reorganizációja állítólag még mindig csak a kezdet stádiumában van s ezért Bratiannu Ionel volt miniszterelnök jelenleg úgy véli, hogy a teljes akcióbaképésre még nem érkezett el a megfelelő idő. Ettől függetlenül ugyan a párt kimondotta, hogy az összes előterjesztett javaslatok elfogadása ellen a parlamentben a legnagyobb erővel küzdeni fog.

A Dimineata ma Manoilescu római utjáról írva megemlíti, hogy a miniszter a legteljesebb reménnyel indult el az olasz-román gazdasági tárgyalásokra. Manoilescunak ugyanis Averescu a tárgyalások vezetésére teljesen szabad kezet adott s a miniszter reméli, hogy ezuttal sikerülni fog keresztülvinnie régebbi terveit, amely rövidesen az ország gazdasági állapotának teljes reorganizálását vonná maga után. A lap értesülése szerint Manoilescu felhatalmazást kapott arra is, hogy Bessarabiára vonatkozólag is folytasson tárgyalásokat Mussolinivel, amennyiben az annektálás elismerése szorosan összefügg a gazdasági konszolidáció kérdésével. Hír szerint az olasz-román gazdasági tárgyalásokon szóba hozzák egy esetleges román-német és olasz-német gazdasági szerződés megkötését is, amely azonban csak mindkét ország közös beleegyezésével jöhet létre.

Budapesti football-primadonna tündöklése és bukása

Orth György lába még mindig nem gyógyult meg. — Kitéssék az MTK-ból.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Orth György. Van-e ki ezt a márkás nevet nem ismeri? Orth György fogalmat jelentett, klasszist, s alappilléret a magyar football-sportnak. De csak jelentett, mert Orth Gyuri football-karrierje megtört, Orth filmje megszakadt, Orth már nem a koronázatlan football-király, Orth hiába primadonnáskodik, már nem a régi, most már nem kell senkinek, a népszerű Gyuri tudása elhalványult, a footballból már nem tud megélni, a football pályát más pályával cserélheti fel, sorsa a letört starok sablonos sorsa, de mégis érdekes.

Ha van hirtelen szökkenő karrier, amelyet a footballban eddig megfutott valaki, az Orthé az. Az egykori kis 17 éves Vas-uccai kereskedelmista volt ez a művész, aki egymaga nyerte meg az MTK meccseit. Jól megfizették, de ki is használták. Minden mérkőzésen játszania és jól játszania kellett, viszont a kereskedelmi tandíjától az Orth-féle Andrassy-uti sportüzletig mindent az MTK, illetve Brüll Alfréd fedezett. Mielőtt Orth a sportüzletet megkapta, Svájcba akart menni, mert érezte, hogy nem bírja sokáig a tempót. Ott nagyobb fizetés és kisebb munka várt volna rá. Utjáról azonban lebeszéltek. Pesten maradt, s rövidesen elkövetkezett a nagy tragédia. A bécsi Tandler legyta Orth Gyurit, aki súlyos sérülését még ma sem gyógyította ki. Próbálkozott ugyan bel-

és külföldi matcheken, de a végső szomorú eredmény mindig ugyanaz maradt: a magyar football-király eltűnt végleg, Orth György nagyon letört, gyenge árnyéka sem a félelmetes, híres játékosnak. Az MTK pedig, amelynek tündöklése együtt járt Orth dicsőségével és együtt is hanyatlott le, hálátlan módon akar eljárni az egykori football-fenoménnel. Biztos forrás szerint az MTK a szezon végével nem hajlandó Orth szerződését, amely havi 12 millió korona fizetést biztosított neki megújítani, hanem csak a minimális 3 milliót ajánlják fel az egykori football-királynak. Orth Gyuri tehát éppen úgy jár, mint Schlosser, aki utolsó legjobb öt évét adta az MTK-nak és amikor kiöregedett, Brüll Alfréd még egy pár kötött keztyűt sem volt hajlandó venni neki, pedig ugyanakkor öt más fiatal MTK-tehetségnek — börkezttyűvel kedveskedett. Mikor a hat pár keztyűt az elárusító kisasszony egybecsomagolta. Brüll így szólt: — A kötöttét kérem külön, azt nem én fizetem! Uglátszik most Orthnak is — külön csomagolnak...

— Összeomlott cirkusztribün. Stuttgartból jelentik: A Sarrasani cirkusz mai első előadásán a tribün beomlott és harminc néző könnyebben, öt pedig súlyosan megsebesült. Az előadást természetesen abbahagyták.

Művészet.

Havassy Mimi bemutatkozása.

Az új primadonna első fellépte a Csókós asszonyban.

Havassy Mimi. Új név. Jól meg kell azonban jegyezni, mert ez a név jelentős színpadi egyéniséget reprezentál Aradon: Havassy Mimi az aradi társulat ujonnan szerződötött primadonnája, ma esti bemutatkozásán egy csapásra megnyerte a közönség rokonszenvét, tetszését, szeretetét. Szép volt a ma esti debili, meleg ünneplés, taps, ujrázás, közhívás mindvégig és Havassy Mimi meg is érdemelte a forró ünneplést. Rendkívül deccens, megnyerő jelenség az új primadonna, toalettjeit fokozott izlés jellemzi, a színpadon az öntudatos színész nő rutinjával és finoman leegyszerűsített eszközzeivel dolgozik. Kisterjedelmű, kellences hangjával gazdaságosan bánt. Mai szerepében pompás, igazi Csókós asszony volt. A darab többi főszereplői: Kertész Manó, Károly Klári, László Andor, Győző Alfréd, ifj. Szendrey Misi s Kun Dezső tudásuk legjavával emelték ragyogóbbá az előadás fényét. (s. p.)

A városi színház heti műsora. Péntek: Hajtóvadászat, operett. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Szombat délután 3 és fél óra: A Nosztyfiu esete Tóth Marival, vígjáték. (Ifjúsági előadás.) Este: Hajtóvadászat, operett. (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 óra: Cirkuszhercegnő, operett. (Mérésékelt helyárak.) Délután 6 óra: Becstelének, dráma. (Mérésékelt helyárak.) Este 9 óra: Hajtóvadászat, operett. (Bérletszűnet.) Hétfő délután 3 óra: Cirkuszhercegnő, operett. Este: Román előadás.

Az aradi színháziroda hírel. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 óra: mérsékelt helyárakkal az idei slágert, a Cirkuszhercegnőt játsszák a premier nagyszerű szereposztásában. Délután 6 óra: ugyanazok mérsékelt helyárakkal. Rovetta nagyhatású drámája, a Becstelének van műsora. Az öt év óta nem játszott dráma főszerepeit Fekete Irén, Kiss Mariska, Adorján Margit, Kallós, Győző, Jávör és Révész játsszák. Este 9 óra: a nagyszerű Hajtóvadászat kerül színre bérletszűnetben. — A Hajtóvadászat pénteki premiérére iránt városszerte nagy az érdeklődés. Az új Martos-Huszká-Operett Aradon is oly hatalmas sikert fog aratni, mint Budapesten, Clujon és Oradea-maren. — A Menekülő asszony lesz a színház legközelebbi prózai újdonsága. A nagyhatású dráma szerzője John Galsworthy, az Uriemberek illusztris írója, az angol irodalom büszkesége. A próza együttes lelkesen készül az eseményt jelentő dráma premierjére. — Ifjúsági előadás. Szombat délután Ifjúsági előadás lesz, amely alkalommal a Nosztyfiu esete Tóth Marival kerül színre.

A bíró bosszúja.

Cernautiból jelentik: A Cernauti ügyészség ma letartóztatásba helyezte Sucevitcs község bíráját. Zarembo Grigoret és bűntársát, A. Bodaliét, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy politikai bosszúból a tavaly tavaszi általános választás egyik napján öklötték le George Borghian volt bírót. Mint már annak idején részletesen beszámoltunk a megdöbbentő véres eseményről, a szerencsétlen Borghiant, aki szavazni ment, utközben fényes nappal agyonlőtték. A csendőrség nyomozása eleinte holtpontra jutott, később azonban sikerült megállapítani, hogy melyik ház udvaráról lötték ki a halálhozó golyót s a vizsgálatot ezen a nyomon folytatva, rövidesen őrizetbe vették a legutóbb megválasztott bírót és sógorát, akik azonban erélyesen tiltakoznak a gyanúsítás ellen. Állítólag azonban a csendőrség olyan súlyos bizonyítékokat szerzett be ellenük, amelyek kétségkívül igazolják, hogy a gyilkosságot Zarembo bíró és Bodalié tanácsos követették el.

Leszállították Robozék büntetését.

Roboz Bélát szabadlábra helyezték.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Ma délelőtt hirdette ki a budapesti királyi Kuria ítéletét a Roboz-íivérek perében. A Kuria megváltoztatta a tábla ítéletét és Roboz Imrét, nemzetgyalázás, hűtlenség és kormányzósértésért összbüntetésül öt évi börtönre és 720 pengő pénzbüntetésre ítélte. Roboz Bélát hűtlenség és 30 rendbeli személy szabadságmegsértésért három évi börtönre ítélte, azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette büntetését és elrendelte szabadlábra helyezését.

Titkos szerelem gyermekeinek tüzhálála.

Elégették magzataikat a nyugatmagyarországi plébános és gazdasszonya. — Egész Burgenlandot izgalomban tartja a jabingi plébános letartóztatása.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Egész Burgenland lakosságát páraiban izgalomban tartja Jabing község plébánosának letartóztatása, amelyről mai számunkban távirati híradás nyomás beszámoltunk. Jabing kicsiny falu a Magyarországtól elszakított Burgenlandban és Pinkafő, valamint Nagypéterfalva között fekszik. Ott történt meg az a párját ritkító eset — mint azt ma megírtuk — hogy az ügyészség többrendbeli gyermekgyilkosság címén kénytelen volt letartóztatni a falu plébánosát, Pánfalva Istvánt s gazdasszonyát, Müller Erzsébetet. A szenzációs esetről bécsi szerkesztőségünk ma az alábbi újabb részleteket adja:

Pánfalva 35 esztendeje volt plébánosa a községnek. A falu lakosai között nem volt titok, hogy a plébános és gazdasszonya férj és feleségként élnek együtt. A jabingiak sok rossz viccet faragtak plébánosokról, főként avval kapcsolatban, hogy a gazdasszony majdnem évenként áldott állapotba került, de a szülések mindig elmaradtak. Már két évtized előtt a magyar csendőrség vizsgálatot indított a jabingi plébános ellen magzatelhajtás címén, azonban ez az eljárás ép úgy eredmény nélkül maradt, mint a második vizsgálat, amelyet a bécsi hercegérseki hivatal indított meg nyomban Burgenlandnak Ausztriához való csatolása után a hívők feljelentésére. A feljelentések egyre szaporodtak és né-

hány hét előtt a jabingiak szerint újból esedékes lett volna egy szülés, amely elmaradt. Az elmúlt év utolsó napján végül a tömeges feljelentések következtében megérkezett Jabingba a bécsi államügyészség rendelete a plébános és a gazdasszony letartóztatására. Ugyanekkor Jabingba érkezett a szomszéd község plébánosa és a jabingi plébánián a polgármester, valamint a község tanács jelenlétében lejátszódtott a dráma utolsó jelenete.

A szomszéd község plébánosa megfosztotta Pánfalvayt a lelkesi teendők gyakorlásának jogától, azután előléptek a zsendárok és letartóztatták. A plébánia előtt összegyűlt a falu lakossága, az asszonyok sirtak s átkozódtak, a férfiak fenyegetőztek és ekkor már nyilvánosan kimondták, amit azelőtt csak suttogtak, hogy a plébános és gazdasszonya a tiltott szerelem gyermekeit a szülés után elégették, vagy a házőrző komondorral falatták fel.

Pánfalvay két hétig volt letartóztatásban, míg most orvosi rendeletre szabadlábra helyezték a tárgyalás megtartásáig. A börtönorvos ugyanis megállapította, hogy a 65 éves plébános vérbajos és a vérbaj következményeként képtelen a vizsgálati fogságot elviselni.

Pánfalvay lakásán csendőrök őrzik, mivel a falu lakosai már ismételt kísérletek tettek megölésére.

Orosz fenyegetés egy magyar bírónak.

Szikratáviró-üzenet Rákosi Mátyás elítélése miatt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Gádó István táblai tanácselnök, akinek tanácsa a napokban elítélte Rákosi Mátyást és társait, ma szikratáviratot kapott Moszkvából. Az orosz vasúti, a posta, a vas- és fém munkások

nevében tiltakozik a szikratávirat Rákosiék elítélése ellen és felszólítja Gádót, hogy helyezze haladéktalanul szabadlábra a vádlottakat.

Iorga második előadása Párisban.

A hallgatóság meleg ünneplésben részesítette a kiváló professzort.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Iorga Miklós egyetemi tanár tegnap tartotta második előadását a párisi Sorbonne-ban. Iorga professzor előadásának ezuttal legnagyobb hallgatósága volt s a közönség annyira megtöltötte a hatalmas termet, hogy a szolgálk karhatalmat voltak kénytelenek kérni a kívül rekedt türelmetlenkedők lecsendesítésére. Páris valóságban lázban van s a hautevolee minden tagja épenugy, mint az írók, művészek, politikusok, egyetemi tanárok és hallgatók mind jelen akarnak lenni Iorga előadásán, aki ezuttal Corai filologus tanításának hatásáról beszélt. Felemlítette, hogy az újban talált görögnyelvű kézirat bizonyossága szerint Corai rendkívül sokat épített a nyugati eszprít-re s ezt célozták francia barátjaihoz intézett levelei is, amelyben több neves francia tudóstól segítséget kért munkájának kiszélesítéséhez és terjesztéséhez. Iorga elismeri, hogy a francia nyelvészek nagyban hozzájárultak Corai sikeréhez, ami viszont a franciáknak tette lehetővé, hogy a keleti nyelvekkel ég-

szent közelről ismerkedhessenek meg. Az Ouvre szerint Iorga kitért arra is, hogy Corai kiindulópontja volt a francia gyarmatpolitika megerősítésének. A hírneves professzort előadása végén a hallgatóság rendkívül meleg ünneplésben részesítette.

— A magyar országgyűlés megnyitása. Budapestről jelentik: Bethlen miniszterelnök napokon keresztül tanácskozott az országgyűlés megnyitásának programjára vonatkozólag. Végre létrejött a megállapodás, amely szerint a január 28-iki megnyitás a következő lesz: Délelőtt 10 óra: a képviselőház, 11 óra: a felsőház ül össze. Ez alkalomból bemutatják a miniszterelnök meghívó levelét, amelyben meghívja az országgyűlés két házát a 29-én tartandó ünnepi istentiszteletre, amelyeket az egyes felekezetek tartanak. Ezuttal először történik, hogy a zsidó felekezet istentiszteletére is meghívót kapnak a Ház tagjai. Az istentisztelet után 29-én ünnepélyesen megnyitják a két házat, amelyeken Hortby Miklós kormányzó megnyitóbeszédet mond. Délután a képviselőház és felsőház megkezdje a mandátum-igazolások és az igazoló bizottságok jelentései hétfőn, 31-én kerülnek a ház elé. Ezután történik majd a megalakulás és a tisztikar megválasztása.

Ki gyermekét szereti, ápolja **Höfer** hintópor, krém, szappannal.

Problemák utvesztőjében.

Hozzászólás Dienes László dr. aradi előadásához.

A véres emlékeztető háboru nemcsak termelő eszközöket, anyagi javakat pusztított el, hanem ezeknél sokkal nagyobb értéket tett tönkre: kifosztotta az emberek lelkét. Azokat a szellemi és morális bázisokat, amelyekben a békebeli ember lelki struktúrája nyugodott, megsemmisítette és helyükbe még nem épült más. A háboru utáni ember lelki válságba került, a feltarajosodott miértek és hatalmasra nőtt problémák utvesztőjében tévelyeg. Szociológusok, filozófusok, öncsinálta apostolok lázasan keresik a kiutat, az új irányt és ezeknek a kutatásoknak, kísérletezéseknek eredményeit szervirozta tegnap este Dienes László dr. a kultúrpalota kistermében szépszámban összegyűlt, érdeklődő közönségnek. Széles, itt-ott elfolyó alapokra épített előadásában Dienes precíz, világosan meghatározta a háboru utáni ember inséges lelki helyzetét, odavetve megjelölt néhány, a kutatások folyamán felmerült megoldási lehetőséget, de nem mutatott rá egy fix vonalra, amely irányul szolgálhatna a tévelygőknek a lelki sívtagból való menekülésre. Emiatt aztán nem elégedtem ki százszázalékosan Dienes László tegnapi előadása. Hatalmas, szép anyagot hordott össze, lelki nyomosságunk minden okát és minden részletét eléink tárta, de a közéletvenciacik levonását a hallgatóra bízta és ezzel csak szaporította lelkünkben a megoldatlan problémák számát. Dienes nagy tudásától, szociológiai éleslátásától és utatmutató hivatottságától maradéknélküli közeledést, bátrabb és őszintébb megnyilatkozást vártam. Nem kockázatos és a politikum bacillusait magában rejtő kijelentéseket értek az alatt, hanem valami konkrét pálló megjelölését, amely az individualista társadalom normálmazából komunk tántogó úrjén keresztül a kollektívizmus túlsó partjára vezet. Ezzel az őszinteséggel adós maradt nekünk Dienes László, a magyar nyelven író szociológusok egyik legkülömbje.

Egyébként Dienes László tegnapi előadása szenzációval szolgált. Kiderült, hogy van Arad közönségének egy szellemileg előkelő rétege, amely az operettbemutatókon túl is érdeklődik a kultúresemények iránt. Jóleső megállapítás, hogy a Ma lelki nyomortanyáján akad néhány ember, aki figyelemmel, érdeklődve hallgatja Dienes László absztrakt magaslatoikon mozgó fejtegetéseit és Zala Béla kitűnő előadásában élvezni tud egy Karl Otten-t, egy Kurt Heyrücket. (g. s.)

Szökött katonai bűnlajstroma

Megakadályozott szökés az aradi rendőrségi fogdából.

(Arad, január 20.) Az aradi törvényszék még a múlt hóban ítélkezett Ehling Ferenc aradi illetőségű katonaszökevény felett, aki az elmúlt ősszel Tornea mellett Magyarországra szökött át, pár nap mulva azonban visszatért és néhány napig a határmenti falvakban bujdosott, ahol több betörést és lopást követett el. Végre a határrendőrség elfogta és az aradi rendőrségi fogházba szállították be. Ehling azonban éjjel feltörte a fogda ajtaját és szökést kísérelt meg. Muntean János közrendőr észrevette a szökést és a menekülő után eredt, mire Ehling nekitámadt a rendőrnek, akit súlyosan megvert. A járókelők segítségével azonban mégis sikerült visszakisérni a fogdába Ehlinget, akit a törvényszék többrendbeli betöréses lopásért és hatóságilag közeg elleni erőszakért 3 évi fogságra ítelt. Felelősség folytán a temesvári tábla Ehling büntetését két évre szállította le. Ehling Ferencet kiszabadulása után a katonai hatóságoknak adják át.

SPORT

— Az aradi footballbírók bizottsága értesíti a testület tagjait, hogy a rendes évi közgyűlés a mai napon, január 21-én, pénteken este 8 órakor a Fehér Kereszt étterem különtermében lesz megtartva.

Bíróság előtt Mussolini merénylői.

Antifascista merényletek a diktátor hívei ellen. — Megölték a braziliai olasz attasét.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójától.) Tegnep megalakult Sacca ezredes elnökletével az a katonai törvényszék, amely a halálbüntetésről szóló törvényjavaslat alapján egymásután letárgyalja a különböző, Mussolini ellen elkövetett merényletek ügyét. Elsősorban Zamboni Capello merényletét tárgyalják le hétfőn. A tárgyalásra körülbelül száz tanút idéztek meg és a bűnper anyaga negyven kötet. Utána Lusetti merénylete kerül sorra.

Míg a fascizmus ellenesei Olaszországban súlyos büntetéseket részesülnek, külföldön egymást követik az antifascista merényletek.

Ujabbban Sciacca báró, a braziliai követség első attaséja tünt el a múlt héten nyomtalanul és miután az attasé a braziliai antifascisták legelszántabb üldözője volt, a nyomozó hatóságok politikai merényletet sejtettek az eltűnés ügyében. A sejtés valóra vált, amennyiben ma megtalálták az attasé holttestét, husz kilométernyire Rio de Janeirótól, Corcedavá városka mellett. Minden jel arra mutat, hogy politikai gyilkosság történt. A rendőrség nyomozása szerint a rio de janeiroi és newyorki antifascista merényletek között szerves összefüggés van.

Briand győzött Franciaországban.

Hatalmas expozéjával igen nagy sikert aratott. — Franciaország nem őríti ki idő előtt Németországot.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Briand külügyminiszter ma nagyszabású külügyi expozét mondott, amelyben határozottan cáfolja azt a hirt, hogy Franciaország idő előtt őríteni ki a Rajna-vidéket. Franciaország ebben a tekintetben szabad kezét biztosított magának. Ha Németország idő előtt követelné a kiűrtést, a minisztertanács fogja eldönteni, milyen ellenszolgáltatásokkal tartozik ezért Németország. A Párisban folyó német-francia tárgyalásokra vonatkozólag kijelentette, reméli, hogy február 1-ig megtörténik a meg egyezés. A jobboldali képviselőknek kijelentette, hogy a leglényegesebb dolog az, hogy Franciaország ne legyen politikai kombinációk áldozata, hanem határozottan békés magatartású legyen. — Kijelentem, — mondotta, — hogy a nemzeti egység kormányában egység

és összetartás van és tiltakozom az ellen, hogy ettől elválassanak. Sohasem merült fel a miniszterek között semmiféle ellentét. Ki tudna más politikát a locarnói politikával szembehelezni? Senki. Ha ez így áll, akkor senkinek sincs jogában az ország bizalmát lerombolni. Ma száz kilométernyi biztosított terület van Franciaország és Németország között, ami garantálja Franciaország biztonságát.

Végül az olasz-francia viszony javulásáról számol be, majd bejelentette, hogy Kinában az éberség és elővigyázatosság politikáját folytatják.

A párisi lapok cikkeiből kiérzik, hogy expozéjával Briand megnyerte az első csatát. Még a nacionalista lapok is elismerik a külügyminiszter nagy sikerét.

Magyar kalandor különös életregénye.

A Somogyi-Bacsó, s a Tisza-gyilkosság önkéntes hamistanuja mokaöngyilkosságot követett el az osztrák fővárosban.

(Az Aradi Közlöny, Bécsi szerkesztőségének távirata.) Bécsben a Postgassen, a rendőr, ma egy gyanús fiatalembert kísért be a rendőrségre, ahol a fiatalember elmondta, hogy ő Birnstingl Miksa, állástalan kereskedelmi alkalmazott, Budapestről jött Bécsbe és végső elkeseredésében megmérgezte magát tizgramm chlorinnel. Ezután eszméletlenül terült el a földön, a kihívott mentők pedig beszállították az Erzsébet-kórházba. Ez a Birnstingl Miksa, akinek állapota nem súlyos, egészen speciális figura és oly érdekes és kalandos multtal rendelkezik, hogy abból érdemes pár fejezetet papírra vetni, annál is inkább, mivel ez a bécsi öngyilkosság, alighanem egy újabb fejezetet jelent a kalandor életregényében.

Birnstingl megvész.

Pályafutását Birnstingl Miksa Magyarországon a katonaságnál kezdte. A háboru alatt front mögött hősködött, majd vörösör lett, aztán meg a magyar nemzeti hadsereg tagja. Debrecenben közhonvédkedett, de megunta ezt a foglalkozást és egy menetelés alkalmával kimaradt a sorból, felvágta a karját, ugatni kezdett és utána segítségért kiabált.

— Segítség — ordította — megharapott egy kutya. Bajtársai odasiettek s bár a kutya nem volt sehohsem látható, aggódva állapították meg, hogy Birnstingl veszett kutya harapta meg. Birnstingl így a Pasteur-intézetbe került, ahol azonban rövidesen kiderült, hogy kutyabaja sincsen. Visszament Debrecenbe, de hogy a becsületet megmentse, nekiugrott a parancsnoknak és a torkába akart harapni. Lefogták, orvos elé vitték, ahol kiderült, hogy egészséges. Erre elbocsátották a katonaságtól.

Mint fogtechnikus és csaló.

Birnstingl Miksa hazajött Pestre szüleinek Kőrösuccai lakására, ahol egy fogtechnikus lakásában. Elkezdte tanulni ezt a mes-

terseget, több csalást is követett el ezen a téren, örültnek tette magát, de csakhamar „gyógyultán“ szabadult ki az Uj Szent János kórházból. Később egy trükkje miatt a Lipótmezőre került, ahonnan kikerülve, egy ideig csendben élt.

Mint koronatanu és purifikátor.

Ebben az időben kezdődött meg az új nyomozás a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében. Birnstingl jelentkezett Földes alezredes, honvédegyésznél s előadta, hogy ő koronatanuja a gyilkosoknak. És elmesélte szép sorjában, hogy mikép történt a dolog. Földes Rézső az első mondatnál látta, hogy Birnstingl hazudik, de azért végighallgatta. A rendőrségen a szembesítéseknek is megmaradt azonban állítása mellett, mohó kiderült, hogy mindent ő talált ki. Erre elbocsátották. Hogy ne kelljen semmire csafítani ügyeinek főtárgyalására, felhívta a telefonon Földes ügyész nevében a rendőrséget és letartóztatatta magát, mint a Somogyi-Bacsó gyilkosság gyanúsítottját. Másnap persze kiderült a turpisság és Birnstingl kidobták a rendőrségről.

Ismét a tébolydában.

Egy hétre rá Diószeghy miniszteri tanácsos nevében telefonált a rendőrségre és újra letartóztatatta magát. A trükk újból kiderült, amire aztán beszállították az elmegyógyintézetbe. Ottan hónapok multán elbocsátották. Erre aszpirinnel megmérgezte magát, de két hét mulva felgyógyult. Ezután vallomást tett a Tisza-gyilkosságban, de mikor kiderült, hogy megint fantáziált, kitoloncolták Budapestről.

Mint koncertrendező és vőlegényjelölt.

Három hónapi vidéki tartózkodás után egy koncertvállalatnál kapott állást és koncertrendező lett. Elhatározta, hogy megnősül és megváltoztatja nevét. Hosszu ideig egész szorgalmasan dolgozott, egyszer aztán kapta magát és elment Bécsbe. Most lett másodikban öngyilkos, bizonyára ezuttal sem komolyan.

H I R E K.

Boldogság gyilkosságon át.

Véres szerelmi dráma, amely házassággal végződik.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Megható esküvő volt ma a nancyi anyakönyvi hivatalban. Egy Henry Drouin nevű fiatal mechanikus vette feleségül Laure Resbeut varrónőt — rendőri felügyelet mellett. — Drouin öt esztendőig udvarolt a leánynak, a ki végre kijelentette neki, hogy nem akar feleségül menni hozzá, mert nem szereti. Kétségbeesésében revolvert rántott a visszatartott udvarló. — Akkor együtt halunk meg! — kiáltotta. A leánynak már nem volt ideje a menekülésre: Drouin veszedelmesen megsebesítette, azután a maga mellének fordította a revolvert. Ebben a pillanatban megragadta karját a leány lakásadónője, egy izmos asszony és megakadályozta öngyilkosságát. Eközben elsült a revolver és az asszony mellébe furdott a golyó. A lövésék zajára előrelépett a fiatal emberhez és sirva kérdezte meg tőle, hogy csakugyan szerelmi bábujában követte-e el tettét?

— Csak azért — felelte — mert szeretem magát.

— Most is szeret még?

— Most is és szeretni fogom életem végéig.

— Feleségül venne most is?

— Ez lenne a legnagyobb boldogságom, a mely feledtetné velem minden szenvedésemet.

A leány ekkor kijelentette, hogy feleségül megy hozzá. Ma aztán rendőri segítséggel megtörtént az esküvő és az egyik tanu egy rendőr, a másik pedig a szintén elzárkózott lakásadónő volt. Esküvő után a rendőrök magukkal vitték az új férjet, hogy megkezdje hat esztendő börtönbüntetését. Felesége sirva kiáltotta utána: — Hűségesen fogok várni rád és boldogul foglak tenni kiszabadulásod után. — A szerencsétlen ember boldog mosollyal intett búcsút feleségének.

— Angel István dr. ünnepélyes fogadtatása. Ma délelőtt az aradi városi tisztviselők értekezletet tartottak és megbeszélték, hogy Angel István dr.-t. Arad új polgármesterét, ünnepélyes módon fogadják, amikor első ízben felkeresi hivatalát. Magánál a megérkezésnél, amely péntek éjszaka történik, nem rendeznek külön fogadtatást, azonban másnap, azaz szombaton délelőtt fogadják ünnepélyesen. A szombati napra — értesülésünk szerint — más oldalon is nagy előkészület folyt, a mennyiben több aradi egyesület vezetősége fog szombaton tisztelegni az új polgármester előtt.

— Lloyd George megvette az angol liberálpártot. Londonból jelentik: A liberálpárt elfogadta a Lloyd George által felajánlott 340 ezer font sterlinget, amelyet a volt miniszterelnök választási propaganda célokra ajánlott fel a pártoknak.

— Terjed az influenza Magyarországon. Budapestről jelentik: Az influenzajárvány egyre növekszik, azonban spanyolnátha nincsen. A Szent László-kórházban hárman haltak meg tegnap. Miskolcon a betegek száma meghaladja a 3000-ot, a katolikus gimnáziumban 30, a reformátusban 20, a leánygimnáziumban 24, a reáliskolában 15 százaléka a növendékeknek beteg. Valószínűleg nyolc napra bezárják az iskolákat. Békéscsabán 4000 ember, a lakosság tiz százaléka fekszik betegen.

— Öngyilkos magyar konzulné. Budapestről jelentik: Hauer Ernőné, Magyarország egykori törökországi, majd később bécsi alkonzuljának felesége, ma nagymennyiségű lúmiállal megmérgezte magát. Tettének oka nagymérvű idegessége volt.

Távozik Csehszlovákia külügyminisztere.

Benes a köztársasági elnök irodafőnöke lesz.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójától.) Benes külügyminiszter visszatért Prágába, azonban nem vette át minisztériumát. Az orvosok súlyos fizikai és szellemi kimerültséget állapítottak meg a külügyminiszteren, akit eltávolítottak minden nyilvános szerepléstől. Hír szerint Benes Massaryk elnök kabinetirodájának főnöke lesz.

A szovjet vallási tébolya: a leninizmus.

Az orosz bolszevista-kormány új vallást ad a népnek.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Herbert Burg angol segédpüspök nemrég szemleuton volt Észak- és Közép Európában és utjáról a londoni Living Church hasábjain most számol be. Járt Oroszországban is, ahol a pötvári szovjethatóságok megengedték neki, hogy meglátogassa az angol templomot és a hozzá tartozó épületet. A püspök arra számított, hogy nagy pusztítás és rombolás nyomát fogja találni és ezért nagy volt a meglepetése, amikor csaknem minden ott talált a régi helyén. Csak a sekrestyéből hiányzott sok minden, de a templomból nem. Sokkal érdekesebb megfigyeléseket tett Burg püspök Moszkvában, ahol Oroszország új vallását, a leninizmust ismerte meg.

— Keserű ironia — írja a püspök beszámolójában — hogy az a kormány, amely minden elkövetett, hogy a néptől elrabolja a vallást, most, csak hogy uralmon maradjon, új vallást ad a népnek. Minden üzletben, az Operaházban, a közuti vasút megállóhelyein, a tereken — mindenütt újra és újra Lenin arcát láttam. A cár, az Istenanya régi képei és szobrai eltűntek és helyüket mindenütt Lenin foglalta el. A legnagyobb áruházak egyikében pompás menyeczet alatt láttam a képét. A nagy gyárakban és műhelyekben ugynevezett „Lenin-sarkok” vannak, amelyekben fekete-vörös drapéria közepette Lenin képe tűnik elő és fölötte mindig ott van a pompás me-

nyezet ezzel a felirással: Lenin meghalt, a leninizmus él! Mauzoleumát, ezt a hatalmas fa-épületet a Kreml mellett szigorúan őrzik. — Minden nap öt és hat óra között hosszú processzió megy a belsejébe és elvonul Lenin bebalzsamozott holtteste előtt. Amikor én oda-jöttem, sokezer ember tisztelgett a halott előtt, de a kocsimon levő angol lobogó azonnal utat nyitott nekem. Meglepett a berendezés. Az ember először hosszú, vörös színnel halványan megvilágított folyosón halad végig, azután lefelé megy néhány lépcsőt, mire lángvörös folyosón keresztül a „szentélybe” jut, egy nagy, fényesen kivilágított terembe. Ennek közepén fűvegyszekrényben fekszik Lenin holtteste. A halott arca viaszszárga. Katonák állanak őrt, mint valami királyi ravatalnál. A halott fölött éjjel-nappal lámpás ég. Amikor eltávoztam, ezt kellett bevallanom:

— Itt egy új vallás kezd megszületni!

Mert Lenint többre tartják, mint más közönséges halandót. Senkinek sem szabad leülnie arra a székre, amelyen Leninült a népbiztosok körében. Mindez idővel föltétlenül nagy hatással lesz a vallásos és miszticizmusra hajló orosz nép lelkére. Lenin sírjánál egy-egy zarándoknak nemsokára látomása lesz, a melyben Lenin megparancsolja, hogy ezt vagy azt tegyék és nincs messze az idő, amikor még csodálatos gyógyulások is fognak történni a mauzoleumban.

— Vihar a La Manche-csatornában. Londonból jelentik: Nagy vihar dühöngött tegnap a La Manche csatornában, La Rochelle közelében egy halászbárka tiz halással elpusztult. Mindnyájan a vízbe fulladtak.

— Csiky Károly — nyolcvanéves. Szűk baráti körben ünnepelték meg közvetlen barátai Csiky Károly nyugalmazott városi árvaszéki elnök születésének 80-ik évfordulóját az elmúlt napokban az aradi Lovasberényi-féle vendéglőben. Ott voltak: Varjassy Lajos, Reicher Károly, Kripp József, Fényes Kálmán és Nikolics Döme. Az ünnepélyes összejövetelen számtalan ifjúkori emlék felidézése és sok pohárköszöntés után az esti órákban váltak szét a jó barátok, kötelező ígéretet téve, hogy minden évfordulón össze fognak jönni e helyiségben, ahol alkalmuk lend a vendéglős kiváló ménesi borának elfogyasztása mellett az ünnepelt férfiu érdemeit dicsőíteni. E kedélyes összejövetelt emelte Fényes Kálmán magas költői színvonalon lebegő verses műve, melyben a Vesztauszékek által annyira féltetten őrzött erények legszebb tulajdonát dicsőítette és amelyhez az egykor daliástermetű és Páris szépségével felruházott ünnepelt minden ovakodás dacára hozzájutott. (N. D.)

— Szabadlábra helyezték a sikkasztó titkárnot. Feldmann Vilmát, a budapesti Farsor-szanatórium sikkasztó titkárnotját a vádtanács szabadlábra helyezte.

— Lopással vádolt vasuti szolga. A CFR. üzletvezetőség még az elmúlt év nvarán feljelentést tett Tudor Antal volt hivatalos szolga ellen, aki az igazgatósági szobából állítólag nagyobb értékű pokrocokat lopott el. Az ügyben ma tartották a főtárgyalást, a törvényszék azonban bizonyíték hiányában Tudor Antalt felmentette a vád és következményei alól.

— Leszállították egy gyilkos büntetését. Ismeretes, hogy az aradi törvényszék Makra Augustin napszámot gyilkosság miatt 13 évi fegyházra ítélte. Az indokolás szerint Makra a Brád melletti Bucuresti községben előre megfontolt szándékkal fejssével agyonsújtotta apósát. Felebbezés folytán a timisoarai tábla ma tárgyalta az ügyet és a törvényszék ítéletét az enyhítő körülmények figyelembe vételével 5 évre szállította le.

— Magyar munkanélküliek hazatérése Magyarországra. Győről jelentik: Ma délben újabb 80 munkás érkezett meg Franciaországból.

— Temetés. Általános részvét megnyilvánulása mellett helyezték örök nyugalomra Miklósy Frigyes ny. Acsev. irodakezelőt. Ravatalánál Csécsy Imre ref. lelkész tartott megható beszédet. Utolsó útjára hozzátartozói, volt pályatársai és barátai kísérték el.

— Olasz ezredesből követ. Rómából jelentik: A hivatalos lap ma közli az új követségi kinevezéseket. Mussolini Romanelli ezredes, aki a magyarországi proletárdiktatura idején nagy érdemeket szerzett magának a barcelonai követség vezetésével bizta meg. A marseillei és hamburgi olasz követségek élére fascista újságírók kerültek.

— Meghalt Cluj volt főkapitánya. Clujról jelentik: Deák Pál, Cluj város hosszú időn át volt rendőrfőkapitánya, tegnap délután 87 éves korában meghalt. Egy héttel ezelőtt temette el feleségét, ami olyan érzékenyen érintette az öreg urat, hogy azóta állandóan gyöngékedett, míg tegnap bekövetkezett a katasztrófa. A Magyar Párt egy küldöttsége felkereste Osvada polgármestert és kérte, hogy Deák Pál számára utaljon ki díszsírhelyet a házsongárdi temetőben. A Magyar Párt kebelében akció indult meg, hogy az elhunyttal szembeni kegyeletet alapítvány formájában örökítsék meg.

— A berlini villamosművek pusztulása. Berlinből jelentik: Hatalmas tűz pusztított az elmúlt éjszaka a berlini villamos művekben. Az anyagi kárt sok millióra becsülik. A tűz több hatalmas gépházat pusztított el, aminek következtében a német fővárosban zavarok keletkeztek a villanyvilágítás körül.

— Tűz a constantai királyi nyaralóban. Constantából jelentik: A királyi család a tengerparton épült nyaralójában ma hajnalban négy órakor váratlanul tűz keletkezett. A gyorsan kivonult tűzoltóknak rövidesen sikerült lokalizálniuk a tüzet, a nyugati szárnyon azonban két szoba minden berendezése a tűz martaléka lett. A rendőrségnek az a véleménye, hogy a tüzet rövidzárlat okozta. A kár aránylag igen csekély.

— Szabaddá tették a rádiót Timisoarán. A timisoarai postafelügyelőséghez érkezett távirat értelmében Timisoarát kivonták a 30 kilométeres tilalmi zónából és a rádió szabad használatára elegendő egy kérvényszerű bejelentés és az előfizetők sorába való belépés.

— Adóösszeírás Aradon. A helyszínen működő adóösszeíró bizottság pénteken a következő uccákban jelenik meg: Primavarei, B. Lautaru, Eminescu, Cogalniceanu, Cantacuzino, Mos Ajun, C. Negri, Brezoianu, Gen. Coanda, N. Pompiliu, I. Ratiu, Calea Simandului, Calea Radnei, Calea Macaresti és Ojában.

— Oradeai premontrai tanár balesete. Oradeáról jelentik: Tegnap délelőtt súlyos baleset érte dr. Károly Irén váradi premontrai kanonok-tanárt, aki hosszabb ideig tartó betegség után tegnap kelet felé beteggyárból. Az ősz tudós a szobában sétálgatott, amikor hirtelen elszedült és a szoba padlójára rogyott. Esés közben a tudós professzor lábtörést szenvedett. Rendtársai siettek segítségére, majd megjelent dr. Schilling Árpád orvos, aki dr. Károly Irén törött lábát azonnal gipszbe tette. Az európai hírű dr. Károly Irén állapota nem aggasztó s valószínű, hogy rövidesen elhagyhatja beteggyárát.

— Az aradi rendőrség felhívása. A romániai Vörös-Kereszt egyeslet nevében az utóbbi időben mind több és több visszaélést követnek el külön-böző vakmerő szélhámosok. Nemrégiben egy sibiui család, névszerűt Silvius Varvarát, álnéven Marius Medardust tartóztatva le az aradi rendőrség, az egyesületek nevében elkövetett csalások miatt, most újabb fogást csinált az államrendőrség. Sikerült ugyanis letartóztatni Bihar Anna és Neumann-Reitzer Rozália oradeai lakosnőket, akik a Vörös-Kereszt nevében nem létező rokkantak javára gyűjtöttek. Letartóztatásukkor egy, Funkestein Lóó nevére kiállított rokkant-igazolmányt találtak náluk, amelyről azonban kiderült, hogy hamisítvány. A rendőrség ezután hívta fel a károsultakat, hogy jelentkezzenek az államrendőrségen.

— Temetés az aranymenyegző előtt. Nagy részvét mellett temették el tegnap Oradea-marencsikszentsimoni Lakatos Zoltán nyugalmazott államvasuti előjárót, aki 71 éves korában, néhány héttel aranylakodalmá előtt halt meg. A koporsót az olaszii plébánia templomába szállították, ahol a gyászmisét végezték, majd a mise után örök nyugalomra helyezték. Az elhunyt kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

— Felmentés vesztegetés vádjá alól. Gödri Etel mezőberényi asszony még 1924-ben a chisinaui határszakaszon dohányt csempészett át Romániába. A határrendőrség elfogta az asszonyt, akit annak idején az aradi törvényszék csempészés miatt két havi fogsázbüntetésre ítelt. Miután már az asszony kiszabadult, a chisinaui csendőrség jelentést tett az ügyészségnek, hogy Gödri Etel elfogatásakor 500 lejtel meg akarta vesztegetni a csendőroket. A törvényszéknek csak most állott módjában felelősségre vonni Gödri Etelt, aki a múlt év novemberében ugyancsak a chisinaui határszakaszon átszökött, azonban a csendőrség ismét elfogta s az ügyészségre szállította be. Miután azonban a csendőroket nem tudták bizonyítani a megvesztegetés vádját, bizonyíték hiányában a törvényszék felmentette és szabadlábra helyezte Gödri Etelt.

— Tragikus korcsmai verekedés. A timisoarai tábla felebvezés folytán ma tárgyalta Vida István ügyét, akit az aradi törvényszék súlyos testisértésből okozott emberölés vétségé miatt a múlt év decemberében 6 havi fogsázbüntetésre ítelt. Vida István 1925-ben korcsmai verekedés közben szőlőszőlővel úgy sújtotta fejbe barátját, Ackermann Lajost, hogy a szerencsétlen embert súlyos sérüléseivel az aradi kórházba szállították be, ahol néhány nap múlva kiszünetelt. A tábla helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amely így jögerőssé vált.

— Magyar bankigazgató mint képviselő-jelölt. Budapestről jelentik: Neuberger Ferenc halálával megüresedett a magyarvári választókerület mandátuma, melyért máris megindult a küzdelem. Azt a hírt, mintha Andrassy Gyula gróf szándékozna fellépni, legitimista körökben leghatározottabban megcáfolták azzal, hogy Andrassy egyelőre nem szándékozik sehoh sem választási küzdelembe bocsátkozni. A magyarvári kerületben a kormánypárt hivatalos jelöltje valószínűleg Éber Antal volt országgyűlési képviselő lesz.

Marxnak sem sikerült a kormányalakítás.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Berlinből jelentik: Marx designált kancellár ma délben ismét hosszas tárgyalásokat folytatott Scholtz néppárti vezérrel, azonban eredménytelenül. A néppárti vezér nem tudta párt-

ja támogatásáról biztosítani Marxt, aki visszaadta Hindenburgnak mandátumát azzal, hogy a középpárti kormány megalakítása leközdhetetlen akadályokba ütközött. Az elnök fentartotta magának a továbbiakra nézve a végleges elhatározást.

„Majd kinövi” — mondják a szülők.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a gyermek mindezt „kinövi”. — Az orvosi tudománynak vannak eszközei arra, hogy megnövesse a törpe és okosabbá tegesse az értelemben fogyatékos gyermekeket.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A szülő mindig javát akarja gyermekének. De mikor oly eleminek látszó bajjal áll szemben, hogy a gyermek elmarad növésben, vagy értelemben, ismereteinek fogyatékoságával a beavatkozás gondolatát nem is forgatja elméjében, hanem a reményhez fordul: tökéletlenségét a gyermek „majd kinövi”. — Nem vet számot azzal, hogy laboratóriumai az orvosi tudomány megtalálta már a testi és lelki fejlődés sok olyan elmaradottságának és betegségének remédiáját, amelyről régebben nem is álmodtak a gyógyítás emberei. Erről a kérdéstről tartott ma este sok szülő érdeklő előadást az Országos Közegészségügyi Egyesület népszerű előadásorozatában. Szandi Lipót dr. poliklinikai asszisztens orvos. Figyelmet érdemlően mutatott rá azokra a tévedésekre, melyeket szülők és orvosok egyaránt követnek el akkor, mikor a növésnek, a nemi és szellemi érzésnek a gyermekkorban mutatkozó elmaradásait és zavarait azzal az előbb említett jelszóval intézik el. — Három kérdéssel foglalkozott előadásában, a melyet az alább következőkben bővebben ismertetni nagyon is érdemesnek tartunk.

Mely korban és miképpen kell gyógyítani a törpe és kismövésű gyermekeket.

A növés folyamatát az emberi szervezetben az idegrendszer mellett a vérmirigyek rendszere szabályozza. A növés szabályozására szolgáló mirigycsoport tagjai: a pajzsmirigy, az agyfüggelék (hypophysis) és a keszmirigy (thymus). E mirigyek váladékot termelnek, melyek a vérpálya útján eljutnak a végtagok csontjaiba és ott a porcsejtek szaporítása által növesztik a testet. Ha e mirigyek bármelyike fiatalon megbetegszik vagy

— Meghíusult merénylet az aradi törvényszék előtt. Izgalmas jelenet játszódott le ma délelőtt az aradi törvényszék palotája előtt. Egy magából kikelt nő: Popovics Lenke kismisztmiklósi lakosnő, maró folyadékot akart önteni Motiu Pálné Str. Sava Raicu 169. sz. alatt lakó asszony arcába. Kiderült, hogy Popovics Lenke féltékenység miatt akarta elkövetni tettét, amelyet azonban a járőroket még idejében megakadályoztak. A vizsgálat megindult a merénylő nő ellen.

— Hamis vád egy képviselő ellen. Az aradi törvényszék ma tárgyalta Crisan Demeter buteni kamarai képviselő ügyét, aki ellen az időközben megszűnt buteni Banca Propordonul aktalopás címen tett feljelentést az aradi ügyészség. A tanukihallgatás során beigazolódtott a képviselő ártatlansága s így a törvényszék Crisan Demeter a vád és következményei alól felmentette.

— Hajsza a részvénytolvajok után. Budapestről jelentik: A budapesti Kereskedelmi Bankban történt részvénylopás ügyében megállapította a rendőrség, hogy Réti Károly Kairóban van. A bécsi nyomozás kiderítette, hogy Réti nyolc nappal a lopás után megbízást adott egy ottani bankárnak 200 darab Nova-részvénynek Newyorkba való küldésére. Réti felesége címére küldötte a részvényeket. Réti hamis utlevelet szerzett Bécsben és uruguayi vízumot is akart, azonban ez nem sikerült. Ekkor kijelentette, hogy mégis eljut Amerikába, ha másképp nem, hát körüutazza a világot. Megállapítást nyert az is, hogy Réti 11. vagy 12-en Nápolyban hajóra szállt és Észak-Afrika felé vette útját. A rendőrség táviratozott Alexandriába és Kairóba, hogy az ott kiszálló Rétit tartóztassák le. Tegnap azonban táviratot kapott Réti budapesti sógornője Kairóból, amelyben Réti jelzi, hogy szerencsésen megérkezett Kairóba, sőt már tovább is utazott. A rendőrség lefoglalta a táviratot és intézkedett, hogy Rétit tartóztassák le.

már fejletlenül jön a világra, akkor törpévé, vagy kistermetűvé válik az ember. Ha ilyenkor a szülő a házi orvosnak panaszkodik, hogy gyermeke sokkal kisebb kortársainál, akkor sok orvos legyint a kezével és azt mondja: „Majd kinövi”. Sajnos, ez a jóslat a legtrikább esetben válik valóra. Pedig ha idejekorán kikutatja az orvos a növési elmaradás okát és a hiányosan működő mirigyeket állatok megfelelő mirigyeiből készült készítményekkel pótolja, sokat behozhat a gyermek növési elmaradásából.

A kezelés eredményessége attól függ, hogy mily korán kezdjük a növesztést. Nem egy szülő akkor hozza kistermetű leányát növesztés céljából az orvoshoz, amikor már férjhez akarja adni. Ily korban a csontok növése már teljesen befejeződött és így a művi növesztés már lehetetlen. Az előadó véleménye szerint már az ovodától kezdve fel a gimnáziumig az iskolaorvosok kötelessége volna megindítani a növést mindazoknál a gyermekeknél, kiknek testhossza öt centiméterrel maradt el az átlagtól.

Lehet javítani az értelmi elmaradást is.

Az előadó ezután kimutatta, hogy a vér-mirigyeknek jelentős szerep jut az agyvelő növése terén. Fejletlen agyu és ennek következtében értelemben fogyatékos gyermekek megfelelő mirigykészítményekkel magasabb értelmi nivóra emelhetők. Azzal végezte szavait, hogy majd mikor a szülők és a házi orvosok le fogják szokni a „majd kinövi” diagnózisról, akkor nem lesz annyi kórosan kistermetű, korán megöregedő, fajfentartásra képtelen és fogyatékos értelmű ember a felnöttek sorában.

A fokapiányság egyébként olyan értesítést kapott, hogy Pekáry Sándor szintén Kairóban van. Pekáry letartóztatását ugyancsak táviratilag kérelmezte a rendőrség.

— Külencvennyolc utas tragikus halála. Moszkvából jelentik: Szamaránál a hóvihár miatt két személyvonat felakadt. A vonat 98 utasa megfagyott. Az Ural és a Kaukázus vidékéről szintén nagy havazásokat jelentenek, számos áldozattal.

— Az oradeai törvényszék szabadlábra helyezte a házasságszédelgés miatt letartóztatott aradi fiatallembert. Tegnap számunkban részletes tudósításban foglalkoztunk azzal a bűnügygyé nőtt családi ügygyel, amely egy szerencsétlen házasság és annak körülményei miatt keletkezett. A vizsgálóbíró elrendelte a házasságszédelgés címen feljelentett Cobilovic Eug. S. aradi tisztviselő letartóztatását. A vizsgálóbírói határozat ellen Cobilovic felfolyamodással élt és tegnap a törvényszék Dobos-Pop-tanácsa szabadlábra helyezte a fiatallembert, aki tegnap elhagyta a fogházat.

— Kardpárbaj súlyos sebesüléssel. Budapestről jelentik: Medgyessy Géza kántortartónak, aki a balpárt programjával lépett fel képviselőnek Szolnokon, a választás idején lovagias ügye támadt Kludik Miklós csendőrszázadossal. Hosszas tárgyalás után súlyos kardpárbajban állapodtak meg a felek megbízottai. Medgyessy Géza és Kludik Miklós tegnap vívtak kardpárbajt. Az első összecsapásnál Kludik Miklós csendőrszázados fejbágást mért ellenfelére, majd a kard lecsuszott ellenfelének homlokáról és súlyosan megsértette a szemét. Medgyessy Géza arcát elborította a vér, mire a párbajt megszüntették. A párbajorvos bekötözte a sebet és Medgyessy Gézát még tegnap az egyik budapesti klinikára szállították.

— Elfogott cipőtolvaj. Nemrégiben történt, hogy Ghirba Constantin aradi cipészmeister üzletében betörték és több pár cipőt elvittek a tettesek. A cipész feljelentésére az aradi államrendőrség bevezette a nyomozást és a mai napon sikerült letartóztatni egy gyanús egyént, aki jóval áron alul akart értékesíteni cipőket. Letartóztatták s kiderült, hogy Ursulescu Vasiliének hívják. Vallomásában beismerte, ő követte el a cipészműhelyi tolvajkást. Kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

— Kokainszeanszot lepleztek le Budapesten. Budapestről jelentik: A kokain egyre hódít és szedi áldozatait Budapesten, dacára a nagy ellenőrzésnek és hivatalos szigoroknak. A rendőrségi razziák egymásután leplezik le a kokaintanyákat és csempészeket, de hiába. A fehér mérge rabjai visszaeső bűnösök. Egy-két fiatal kokainista akad, aki le tud szokni a „kokó“-ról. Ezekből lesznek aztán a legjobb besugók. Ilyen besugás alapján ütöttek rajta a detektívek tegnap a Zichy Jenő-uccában egy kokaintanyán. Az első pillanatban vendégeknek nézték a detektíveket, de csakhamar kiderült a valóság. A detektívek átkutatták a helyiségeket és az egyik szobában egy gyárigazgatót és két nőt találtak kokainmámorba merülten. A gyárigazgatót aki egyébként kormányfőtanácsos és családos ember, elmondta, hogy évek óta rabja a kokainnak és hónapok óta jár erre a helyre, ahol mindig kaphat kokaint és ahol szívesen rendeznek jólfizető vendég részére kokainos szeanszot. Egy ilyen szeansz 80 pengőbe kerül a kormányfőtanácsos bevallása szerint. A találkahelyen állhatatosan tagadták a gyárigazgató állításait, azonban a rendőrség megindította az eljárást a tulajdonosnő ellen. A kokain élvezőit ugyanis nem üldözheti a rendőrség.

Mulatság.

— Thèmes nagy álarcos-bálja január 22-én a városligeti kioszkban.

— Bolond-estély (jelmezbál) 22-én a Központban.

— Fürstnénél a baba-jelmezbál nem vasárnap, hanem hétfőn délután fél 5-kor lesz megtartva.

— Nagy baba-karnevál lesz 30-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Központban.

Rádió-műsor.

Péntek, január 21. Wien—Graz: 16.15. Zenekari hangverseny. — Pozsony: 18—19. Hangverseny. — 22.30. Cigányzene. — Zágráb: 20.30. Hangversenyt. 22. Táncczene. — Breslau: 16.30. Operettwalzer-délután. 20.15. Ludwig Thoma-est. — Prága 20. Hangverseny. 21.30. Szórakoztató zene. — London: 22.50. Hangverseny. — Leipzig: 20.15. Szimionikus hangverseny. Stuttgart: 20. Szimionikus hangverseny, utána L. Thoma-est. — Bern: 20. Operaelőadás. — 22.05. Zenekari hangverseny. — Róma: 21. Hangverseny. — Berlin: 21.15. Népdalok. — 22.30. Táncczene. — München: 19. Hangverseny. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 16. Gyermekek németül. — 17.02. Dr. Körmöczy előadása. — 17.35. Természettudományi előadás. — 18.15. Cigányzene. — 19.45. Honnan és kit idéz? (Rádióverseny.) — 20. Jelenetek az Ember tragédiájából, utána jazz-band.

Jön!

Jön!

POLA NEGRIVEL

MARIPOSA
a bűvös táncosnő.

LEGUJABB.

Véres gyilkosság a magyar határon.

Agyonlőtte az öt igazgatót rendőrt.

(Arad, január 21.) Éjjel után érkezett távirati értesítés szerint az esti órákban megdöbbentő gyilkosság történt a magyar határ mentén fekvő Tornea községben. A csendes községet valamivel 11 óra után egymásután öt fegyverlövés riasztotta fel álmából. A lövések zajára elősietett emberek a sötét községszéli uccában az árokszélen arborulva, holtan találták Dan Demeter községi rendőrt. A halott kezében egy Kasin Lázár névre szóló személyazonossági igazolványt szorongatott. A fellármázott lakosság nyomban az elmenekült gyilkos üldözésére sietett, akit a magyar határtól pár méterre sikerült elfogni. Bevitték a határrendőrségre, ahol elmondta, hogy Kasin Lázárnak hívják, pancotai illetőségű terovai kereskedő és az est leple alatt Magyarországra akart átszökni. Dan Demeter rendőr azonban gyanúsnak találta és igazolásra szólította fel. Kasin tartott a szökési kísérlet következményeitől s ezért, amíg a rendőr igazolványát nézte, hirtelen lekapta Dan válláról annak szolgálati fegyverét s egymásután ötször belelőtt a szerencsétlen ember mellébe, aki nyomban holtan esett össze. Bővebb részletek még hiányoznak.

Briand és a magyar trónkérdés.

Budapest egy németellenes dunai monarchia központja. — Magyar—lengyel personal unio.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) A londoni sajtó nagyban foglalkozik még Bethlen gróf római utjával és Mussolini céljaival. A tekintélyes Daily Chronicle azt írja, hogy az európai politikának ez a kalandora meg akarja oldani a magyar királykérdést, hogy befolyást biztosítson magának a magyar politikában. A Daily Telegraph azt írja, hogy a kérdés sürgős Olaszországra nézve, mert Franciaország is komolyan foglalkozik Magyarország megnyerésének és ezzel kapcsolatban a magyar királykérdés megoldásának kérdésével. Mint-hogy terveit, amelyek egy magyar-román, vagy magyar-szerb perszonálunióro vonatkoztak, meghiusultak, ma egy magyar-lengyel közös monarchia terve foglalkoztatja az illetékes francia politikusokat. Ennek a tervnek igen sok támogatója van a francia politikusok között. Magyarország egyrészt eltávolodna ezzel Németországtól, másrészt pótolná Csehszlovákiát, amely mindinkább kisiklik a francia politika érdekköréből. A Daily Telegraph szerint azonban ennek a politikának igen heves ellenzői vannak a baloldali pártok körében. Briand külügyminiszternek ennek dacára igen komoly terve vannak a magyar trónnal,

amelyet egy németellenes, katolikus dunai monarchia középpontjának szán és célja megvalósításának érdekében mindent el fog követni.

Briandnak ezt a tervét megerősítik Mauras és Leon Daudet, a két szélső jobboldali francia politikusnak mintegy két évvel ezelőtt tett nyilatkozata. Briandot, eszerint, erre a politikára a francia jobboldal, főleg pedig egy magas francia főpapi méltóság viselőjének intervenciója bírta rá, akinek sikerült meggyőznie a külügyminisztert arról, hogy egy nagy katolikus dunai monarchia létrehozása érdekében áll a francia politikának. Ezzel lehetne legjobban megakadályozni Ausztriának Németországhoz való csatlakozását. Éppen azért, hogy a monarchiában ne a német legyen a vezető, karolta fel Briand a tervet, azzal a feltétellel, hogy a restauráció Budapestről induljon ki. Briand egyetlen feltétele volt, hogy Magyarországon sikerüljön véghezvinni a restaurációt és amikor nehézségek mutatkoztak ebben a kérdésben, felhagyott ennek az iránynak a támogatásával. Mauras azonban azt hangoztatta, hogy ez korántsem jelenti azt, hogy Briand politikai számításában ne szepelni továbbra is a magyar trón betöltésére.

Oltártól a börtönbe.

Szélhámos alkatonatiszt érdekes letartóztatása

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A budapesti városparancsnokság tegnap este letartóztatta és a főkapitányságra kísértette Bürgner István állástalan magántisztviselőt, aki különböző szélhámosságokat követett el századosi egyenruhában. Az igen érdekes letartóztatás előzményei a következők:

Szimon István Andrássy-uti csemegeüzletébe tegnap behívták a közelben szolgálatot teljesítő rendőrszemélyt és elmondták, hogy egy százados likőröket ment vásárolni az üzletbe és kóstolás ürügye alatt egymásután itertette ki a likőrök poharait. Amikor fizetésre került a sor, részegnek tetette magát és kijelentette, hogy ő magyar tiszt, akim semmit követelni nem lehet. A rendőr, katonatisztról lévén szó, nem mert közbelépni. Észrevette azonban, hogy az uccán egy ezredes halad. Kiszaladt, jelentkezett nála és elmondta a történeteket. Az ezredes bement az üzletbe, ahol a részeg százados az ezredessel is szembeállt és igazolásra szólította fel. Az ezredes

eleinte a városparancsnokságra akarta felkísérni, azonban megegyeztek végre abban, hogy Király-uccai lakására viszi. Így is történt.

Másnap azután az ezredes írásbeli jelentést tett az esetről és jelentésében elmondta, hogy leigazoltatta a századosot, aki Bögnér István névre szóló iratokkal igazolta magát. Utána néztek a parancsnokságon, ahol azonban csakhamar kiderült, hogy ilyen nevű százados nincs. Katonai őrzőjratot küldtek a Király-uccai lakására, a százados azonban nem volt otthon, amint a házbeliiek mondták, éppen esküdt a hatodik kerületi anyakönyvi hivatalban. Oda is elment az őrzőjrat és mire odaért, a fiatal, már megesketett házaspár éppen hazafelé indult. Az őrzőjrat vezetője oda lépett a századosi diszgyenruhában feszítő férjhez és felszólította, hogy kövesse. A nézők között nagy riadalom támadt, a fiatalasszony pedig elájult. Az őrszázadosról hamarosan megállapították, hogy Bürgnernek hívják, magántisztviselő és különböző szélhámosságokat követett el és most, miután nem katonai, a főkapitányságnak adták át.

Jön! FORGATAG Jön!

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Sürgetik az adóvallomásokat Aradon.

Az aradi pénzügyigazgatóság ismételt felhívása a közönséghez.

(Arad, január 20.) Az aradi pénzügyigazgatóság ezuttal már harmadizban intéz felszólítást Arad adózó polgárságához, hogy az adóvallomások benyújtását ne halogassák a benyújtási határidő utolsó napjáig. Eddig még csupán 2100 darab adóvallomást nyújtottak be a két kerületi adóhivatalhoz s így elképzelhető, hogy amennyiben a még hátralévő több mint tízezer adózó január utolsó napjaiban nyújtja be csupán adóvallomását, milyen nagyarányú tolongás kövekezik be s az

adóhivatalok kénytelenek lesznek az utolsó pillanatban visszautasítani az elkészített adóvallomásaikat, ami természetesen az adózóra nézve esetleg súlyos hátránnyal járhat, mert vallomása hiányában a bizottság a maga megállapítása szerint veti ki adóját. Különösen azoknak áll érdekében, hogy kellő időben benyujtsák az adóvallomást, akik időközben eladták, vagy elajándékozták ingatlanukat, vagy pedig akiknek jövedelmük lényegesen megcsappant.

Zürichben 2.77.50, Párisban 13.30 a lej

Helyi valutaárak. (Január hó 20.)
Kifizetések: Berlin 45.90, Amsterdam 77.40, Newyork 191.50, London 938, Páris 7.75, Milánó 8.44, Prága 5.72, Budapest 33.75, Zágráb 3.40.50, Bécs 27.20, Zürich 37.20. — **Áru:** Márka 45.50, dollár 191, francia frank 7.70, olasz lira 8.40, cseh korona 5.60, pengő 33.70, dinár 3.40, osztrák schilling 27.20, svájci frank 37.20. — **Pénz:** Márka 44.50, dollár 189, francia frank 7.40, olasz lira 8, cseh korona 5.50, magyar korona 33.20, dinár 3.20, osztrák schilling 26.20, svájci frank 36.20.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 20.)
 Berlin 123.10, Amsterdam 207.50, Newyork 519.12.50, London 2519.75, Páris 20.60.50, Milánó 22.40, Prága 15.37.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti 2.77.50**, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 20.)
 Berlin 123.10, Amsterdam 207.60, Newyork 519.12.50, London 2519.62.50, Páris 20.62.50, Milánó 22.55, Prága 15.37.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti 2.77.50**, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 20.)
Devizák: Páris 7.65, Berlin 45.60, London 932, Newyork 191.75, Milánó 8.34, Zürich 37, Prága 5.60. — **Valuták:** Napoleon 760, márka 45.25, léva 1.35, török lira 0.90, angol font 935, francia frank 7.65, svájci frank 36.75, olasz lira 8.40, drachma 2.20, dinár 3.38, dollár 191, lengyel zloty 21, osztrák schilling 28.25, magyar korona 27, cseh korona 5.60.

— **Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága és választmányja** Purgly László igazgatósági elnök elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen Földes Soma vezérigazgató előterjesztette és ismertette az 1926. évi zárszámadásokat. A zárszámadások az intézet nagy mérvű fejlődéséről és szakavatott vezetéséről tesznek tanúságot, mert dacára annak, hogy az elmúlt év — a rossz és súlyos gazdasági és ezzel kapcsolatos pénzügyi viszonyok között folyt le — mely semmiképpen sem volt kedvező a betétállomány növelésére, mégis az intézet betétállománya majdnem 25 százalékkal emelkedett. Ez már maga fényesen igazolja a régi jó hírnevű pénztárat iránt a közönség körében táp-

lált nagy bizalmat, melynek fokozására és fentartására az intézet vezetősége mindenkor a legnagyobb súlyt helyez. Ez a kedvező körülmény lehetővé tette, hogy dacára a rossz pénzügyviszonyoknak, az intézet állandóan teljes mértékben és legelőnyösebben tudta üzletfeleinek hiteligényeit kielégíteni, miáltal nagy szolgálatot tett az aradi pénzügyi piacnak. Szolid elveinél és óvatos pénzügypolitikája folytán az intézetet a múlt évben semmi veszteség nem érte, s üzletfeleinek és üzletbarátainak fábora annyira megnövekedett, hogy az intézet igazgatósága elhatározta, hogy egyrészt üzletfelei hiteligényeit kielégítése, másrészt az alaptőkének a betétállománnyal való aránybahozása céljából, már most a rendes közgyűlésen javaslatba fogja hozni, az alaptőkének 10 millió lejről 20 millió lejre való felemelését, mely alaptőkeemelés nagyobb nehézséget nem fog okozni, miután a jó hírnevű, szolid pénztárat körül csoportcsuló részvényesek az új részvények átvételére örömmel készek — annál is inkább, miután az intézet osztalék-politikája magas hozam adása által mindenkor a részvényesek érdekeit szem előtt tartotta. A részvények belértéke pedig az intézet ingatlanainak alacsony értékelése folytán sokkal magasabb és erősen biztosítva van. Az ülés foglalkozott még a nyugdíjszabályzat módosításával, miután az igazgatóság mindenkor humánus és nobilis gondolkozása a tisztviselők nyugdíját a megváltozott viszonyoknak megfelelően, legalább is aképen óhajtja rendezni, hogy a majdan nyugalomba vonuló alkalmazottak megélhetése megkönnyíthessék, s e módosításról már most a rendes közgyűlésen fog javaslatot tenni. A rendes évi közgyűlés 1927. február hó 13-án délelőtt 11 órakor lesz.

— **Uj tőzserend Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A kamara tanácstermében tegnap délután tartották meg az ujonnan alakult börzeta-nács első ülését, amelyen a börzehivatal felállítását, az ügyrend beosztását és a tőzsdéhivatalnok szabályzatát ismertették. Eszerint a börzeiroda naponta délelőtt fél tíztől 12-ig tart hivatalos órákat s ez idő alatt fogadják a feleket is. Mint ismeretes, az árfolyamokat a nyitáskor épenugy, mint a zárlatnál a hivatalos tőzsderoada egyik megbízottja közli. Szigorúan tilos a tőzsde helyiségében tartózkodni azoknak, akiknek nincs tőzsdetagságuk, valamint kizárás terhe alatt köteles a tőzsdetarag legkésőbb a másnapi tőzsde megnyitása előtt egy órával közölni az általa az előbbeni napon lebonyolított üzleteket. A Dimineata értesülése szerint a tőzsdetisztviselők fizetése 18.000 lej-nél kezdődik.

— **Uj vasuti tehertarifa.** Bucurestiből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint a CFR. módosított teherszállítási tarifáját csak március elsején léptetik életbe, mivel a díjszabás újalkotását végző bizottság előbb nem tudja feldolgozni az ipar és kereskedelem részéről bekért adatokat. Az új szállítási tarifa összeállításánál ugyanis tekintetbe veszik, hogy az egyes cikkek milyen szállítási költségmegtérülést bírnak el. Kiszivárgott hírek szerint a vagonszállítmányokra és a csomagokra egvaránt ugynevezett feltételes tarifát fognak alkalmazni, aszerint, hogy milyen tételek kerülnek forgalomba az illető árucikkek. Külön szempontok alapján állítják össze a kivitelre szánt és a szezonárak tarifáját s így remény van arra, hogy az új tarifa hozzá fog simulni az ország gazdasági életének követelményeivel.

M o z i.

xx Lóth Ilia, a nagynevű magyar színművész alakítja annak a hatalmas irodalmi filmnek főszerepét, melyet Móricz Zsigmond regénye után vetít az aradi Uránia mozgószínház. Egy bűnbeesett város fekete mélysége tárul a néző elé, egy fertőzött város bűnös szerelmelt halhászó embertömegek kegyetlenül megrajzolt figurái vonulnak el előttünk. A „Fehér galambok fekete városban” című nagyhatású kép főszerepét Lóth Ilia, a magyar filmművész játsza s az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló mozgóban Marcco az izomember legújabb alakítása a szenzáció jellegével bír. Szinte felülmúlhatatlan az, amit ebben a filmben Marcco produkál. Az előadások fél 5, 6, fél 8 s 9-kor kezdődnek.

xx Jön a Forगतag!

xx Vasárnap délelőtt olcsó helyárak mellett filmmatiné rendez az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak igazgatósága. Délelőtt 11 órai kezdettel az Apollóban Putty Lyával a főszerepben a „Malva” című filmdráma, az Urániában pedig a „Páris királynéja” című kalandorfilm kerül vetítésre. A matiné helyárak 5, 10 és 15 lej.

**Az aradi Urániában
ma, pénteken
Lóth Ilával
a főszerepben.**

**Fehér galambok
fekete városban.**

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

A városi gépüzemek igazgatósága tudomására hozza a kedvezményes bérletjegy váltására jogosult állami tisztviselőknek, hogy február hó 1-től kezdve ezen kedvezményes jegy csak azoknak lesz kiszolgálva akik hivatalosan igazolják, hogy jelenleg is aktív állami hivatalnokok.

Ezen megszorítást azért vagyunk kénytelenek életbe léptetni, mert több visszaélésre jöttünk rá.

Directiunea Uzinelor Comunale

437

Arad.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édesapám

Szuppy Lajos

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút helyeztek, részvétük kifejezésével bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló
SZUPPY-család.

**Az aradi Apollóban
ma, pénteken
Egy árvaleány története.**

Főszerepben:

„MARCO”

az izom ember.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Selyem harisnyában „I. C. A.”

a vezető márka, úgy szépség, mint tartósság tekintetében.

„I. C. A.” selyem harisnya I. minőség, órná talppal, garantált hibátlan gyári árban

Lej 117

„I. C. A.” selyem harisnya II. minőség órná talppal, erős, jó és tartós gyári árban

Lej 90

„I. C. A.” selyem harisnya gyári lerakata és kizárólagos elárúsítása Aradon:

Bogyó A. harisnyüzletében Str. Eminescu (Deák F.-u.) 13.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — bány, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kitűzött szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 60 lej. A hirdetésért tartozó magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredetileg alkalmatlan nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Alkalmazás.

FIATAL villanyszerelő segéd felvétetik. Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia 2. 427

SZAKÁCSNÉ azonnalra felvétetik Neuman-palota, ajtó 19. 440

FIATAL söfför alkalmazást keres. Vidékre is megy. Címeket kér Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 428

JOLFÓZÓ tiszta bejáró főzőnőt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 443

ÜGYES, megbízható szobaleány azonnalra vagy 1-re felvétetik Arad, Strada Meise Nicoara (Petőfi-u.) 14. I. em. 10402

FÜSZER és vegyeskereskedő gyakorlatot, román, német nyelvismerttel azonnali belépésre keresünk. Merkler & Weiner fűszerkereskedők Arad, Str. Marasesti 14. 446

Lakás.

EGYSZOBÁS irodahelyiség a főtéren ikelelési díj nélkül, külön lépcsőházi bejárattal azonnal kiadó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 421

LAKÁST KERESÉK, 3 szobásat, lehetőleg a belvárosban. Cím Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 40. sz. Stein. 447

Vétel és eladás.

ELADÓ egy 35 HP. autó, mely könnyű teherre alkalmas vagy Ford személyre cserélhető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 442

ARADUL-NOU Strada Avram Iancu (Frank-uca) 90. szám alatt széna és muhar széna eladó. 435

OLCSÓN KAPHATÓK hintaszékek, női bundák, férfi és női öltönyök, szőnyegek, háló, ebédlő, uriszoba, leány szoba, szalon, konyhaberendezések, bőr és szalon fotelok, tükrök, antik órák, ebédlő és szalon asztalok, íróasztal, klubgarnitúra, asztalneműk, díszágynevelők, plüsch és asztal ággyterítők, ebédlő székek, íróasztalgarnitúrák, dísztárgyak, ágyak, réz márványosdó, antik komód, Biedermeier szalon, antik lámpák, hópipők, gyermek kalocsnik, gyermekágy és koscsik, női ruhák stb. Salgónc, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

AMERIKAI íróasztal, két sarokkönyvszekrény eladó. Arad, Str. M. Nicoara 17. földszint. 439

FARKASKUTYA him 2 éves és fajtiszta 3 hónapos FARKASKUTYAKÖLYKÖK eladók Kalmár Ignác uradalmi intézőnél Bocsis (Aradmegye). 436

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mü- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közzsükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. — Salgónc, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

IRÓGÉPET teljesen jókarban levőt, hibátlanul megvételekre keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

NÉGY drb. tiszta mangolica tenyész kan eladó. Closca Tomuczánál Mikalaka. 441

MACULATURA PAPIR 5 klgos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingtalan.

HÁROMSZOBÁS magánház áron alul eladó. Értekezni Arad, Str. Obiba Birta 42. Sándor Ernő. 438

Üzletek.

KÖVEZETT uccában 50 év óta fennálló fűszerüzlet korlátolt italmérés, trafik és bélyeg elárúsítással házzal együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 448

A volt Eötvös-uccában

orvosnak, ügyvédnek kiválóan alkalmas két szobás helyiség azonnal ATADÓ. Megbízott: 15281

Györffy „Mures” irodája.

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári újgőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képerketézést és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

RADIO alkatrészek és készülékek legolcsóbban beszerezhetők **ELECTRON** villamossági vállalatnál Arad, Str. Metianu 1. sz. Forrai-uca

Sérv. és hasköttők

Allandó raktára és javítása. — Keztyük tisztítását és javítását olcsón vállalom. **MARTIN, Arad, Strada Horia (Szántay-palota)**

Ha fáj a lába Rada János cipész üzletét, ki bármilyen érzékeny lábakra készít olcsó és kényelmes cipőt akar, keresse fel azt. Str. Caragiale (Csiky G.-u.) 20. sz. alatt.

Rudkowski Ferencz

réz-, fémáru- és gépgyár. — Kazánkeverőműhely és öntöde.

Vállalja: Onkorka-, vegyi- és festőgyári berendezések készítését. — Mindennemű gazdasági- és malomgépek javítását. — Malomhengerek oszólását és rovátkolását. Autogen hegesztések és auto javítások gyorsan és jutányos áron eszközöltenek!

Arad, Strada Vicentiu Babes 22. (volt Kiss Ernő-uca) — Rendőrségi laktanya mellett.

Böszörményi János lakatosműhelye

Arad, Str. M. Nicoara 8. (Petőfi-u.) minden a szakmába vágó munkát elvállal u. m.: épületvasalást, sűrűcsövek, takaréktűzhelyek és mindenféle vaszerkezdett munkák szakszerű elkészítését. Javítások pontosan eszközöltenek!

Világítási és rádió szaküzlet

állandó nagy **VARGA és ROSENFELD** Arad, Bul. Reg. Maria osillár raktár No. 12. Telefon: 808. Tervezésekkel, árajánlattal díjmentesen szolgálunk vidékre is

Ajándékkal akarok kedveskedni vevőimnek.

50 darab szebbnél-szebb

Perzsa-szőnyeget

árusítok ki eddig nem létezett olcsó áron.

Vételkónyszer nélkül kérem megtekinteni

Özv. Világ Gézáné

kézimunka-üzletét

Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-t.) 21

Arad, Str. I. R. Sirianu

(v. Aulich Lajos-u.) 11a. szám

masszív emeletes ház elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás lakással kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet ugyanott a földszinten.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Alkalmi házeladások!

Belvárosi útvonalán Kettős ház 5-3-2 szobás lakásokkal, üzlethelyiséggel, 100.000 lej bérjövdelemmel 650.000 lejért. — Nagyjövőjú útvonalon 12 lakásos 16 emeletes ház 3 üzlethelyiséggel, nagy bérjövdelemmel 1.150.000 lejért. — Piactér közelében 6 lakásos ház 2 üzlethelyiséggel, 16 százalékos bérjövdelemmel 850.000 lejért. — Belváros legszébb uccájában magánház elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással 475.000 lejért. — Belvárosban 10 magánház 500.000 lejtől 1.200.000 lejes árákig eladó. Megbízott Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu 12. sz.

Olcsón eladó malom!

Aradmegyében 16 buzafermő vidéken 4 járatú gőzmalom 6 szobás lakással, gazdasági épületekkel, 1 holdas telekkel 800.000 lejért, esetleg a berendezés külön is eladó. — Mü-, gőz- és motormalomok Arad és Temesmegyékben 1-2 millió lejes árákig előjegyezve. Megbízott Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu 12. (volt Deák F.-u.) 16620

Olcsó árak

Muzsaj-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny téli Lej 1750

Double raglan v. ulster téli Lej 2350

Téli kabát szürke sál gallérral Lej 2850

Bőr kabát szürke bőre és gallér Lej 4000

Mérték szerinti szabóság. Nagy posztó raktár.

50 lej megtakarítás!

Csak 80 lejbe kerül havonta, ha előfizeti az

Aradi Közlöny-t

130.— lejt ad ki, ha lapunkat példányonként vásárolja!

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. — Dácia szállóval szemben. — Telefon 86.